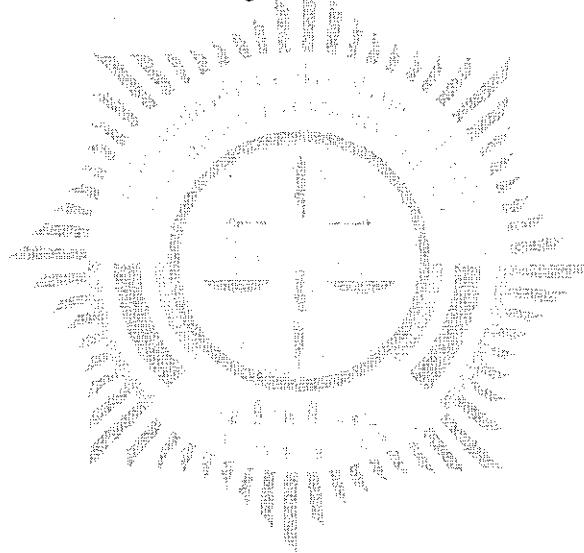

แนวทางปฏิบัติ
ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙

สำหรับผู้มีหน้าที่รายงาน

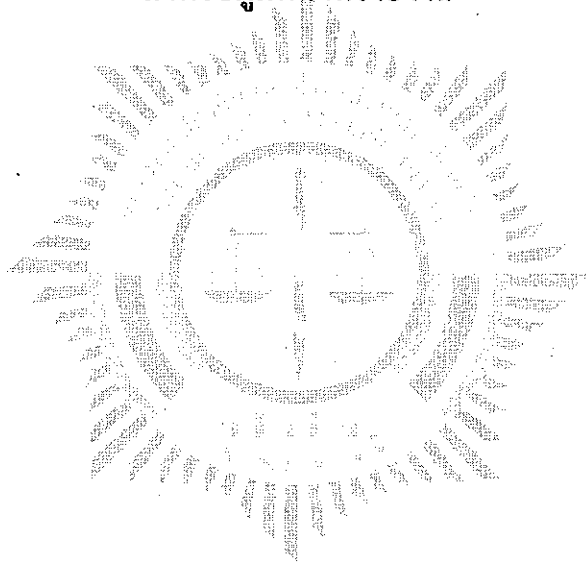
กองกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

แนวทางปฏิบัติ

ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙

สำหรับผู้มีหน้าที่รายงาน

กองกำกับและตรวจสอบ

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทนำ

เรื่องที่ ๑ การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงิน

 แก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง.....๑

 เรื่องที่ ๑.๑ หลักการที่ ๑ นโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการในการประเมินความเสี่ยงตามพระราชบัญญัติป้องกัน
 และปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

 เรื่องที่ ๑.๒ ความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพ
 ทำลายล้างสูง ๕

เรื่องที่ ๒ การตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด.....๑๐๐

 เรื่องที่ ๒.๑ การตรวจสอบ “ลูกค้ำ” ๑๐๐

 เรื่องที่ ๒.๒ การตรวจสอบผู้กระทำการแทนบุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ที่กระทำตามคำสั่งของบุคคลที่ถูก
 กำหนด.....๑๕๕

 เรื่องที่ ๒.๓ การตรวจสอบกิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด.....๑๕๕

 เรื่องที่ ๒.๔ แนวทางการตรวจสอบตามกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ำ.....๑๖๖

 เรื่องที่ ๒.๕ ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด.....๑๗๗

เรื่องที่ ๓ กระบวนการหลังตรวจสอบพบว่าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด๒๐๐

 เรื่องที่ ๓.๑ ระเบียบการดำเนินการทางทรัพย์สิน ๒๐

 เรื่องที่ ๓.๒ การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินโดยไม่ชักช้า.....๒๑๑

 เรื่องที่ ๓.๓ การระงับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกกำหนด๒๒๒

 เรื่องที่ ๓.๔ การแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน..... ๒๓

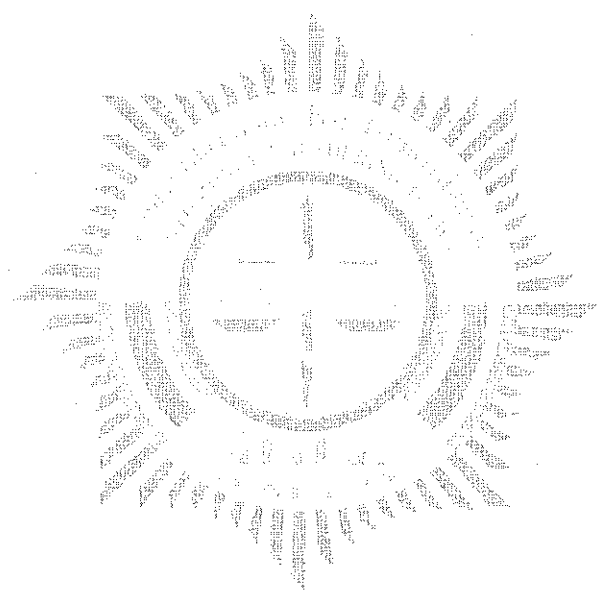
 เรื่องที่ ๓.๕ การแจ้งข้อมูลลูกค้ำและผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้ำ.....๒๔

 เรื่องที่ ๓.๖ การแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยเป็นลูกค้ำและผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้ำ.....๒๕๕

 เรื่องที่ ๓.๗ บทบัญญัติคุ้มครองผู้มีหน้าที่รายงาน๒๖

 เรื่องที่ ๓.๘ การเก็บรักษาทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน๒๖

เรื่องที่ ๔ การดำเนินการอื่นในระหว่างการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน	๒๘
เรื่องที่ ๔.๑ สิทธิตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙.....	๒๘
เรื่องที่ ๔.๒ สิทธิของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการทางทรัพย์สิน.....	๒๙
เรื่องที่ ๕ การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย	๓๓
เรื่องที่ ๕.๑ การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเรื่องการพบบุคคลที่ถูกกำหนด.....	๓๓
เรื่องที่ ๕.๒ การตรวจสอบเพื่อรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย.....	๓๔
เรื่องที่ ๕.๓ การรายงานต่อสำนักงาน ปปง.....	๓๕
เรื่องที่ ๖ การกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และบทลงโทษกรณีฝ่าฝืน	๓๖
เรื่องที่ ๖.๑ ความผิดฐาน “สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย”	๓๖
เรื่องที่ ๖.๒ ความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนหน้าที่ตามมาตรา ๘	๓๗
เรื่องที่ ๖.๓ การเปรียบเทียบปรับ	๓๘
เรื่องที่ ๗ การกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และบทลงโทษกรณีฝ่าฝืน	๔๐
เรื่องที่ ๗.๑ ความผิดฐาน “สนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง”	๔๐
เรื่องที่ ๗.๒ ความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนหน้าที่ตามมาตรา ๑๗	๔๑
เรื่องที่ ๗.๓ การเปรียบเทียบปรับ.....	๔๓
ภาคผนวก.....	๔๔
แผนภาพและข้อแนะนำกรณีเกิดปัญหาจากการดำเนินการกับบุคคลที่ถูกกำหนด	๔๔
ตัวอย่างนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง.....	๕๕
คู่มือการใช้งานระบบตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงและบุคคลที่ถูกกำหนด (APS).....	๕๗
แบบแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการ (แบบ ปกร. ๐๓)	
แบบแจ้งข้อมูลของผู้มีหน้าที่รายงานเกี่ยวกับผู้ที่เป็นลูกค้าหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ ผู้ที่มีหรือเคยมีการทำธุรกรรมกับบุคคลที่ถูกกำหนด (แบบ ปกร.๐๔)	

บทนำ

แนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงฉบับนี้เป็นฉบับที่ ๒ ซึ่งจัดทำเพื่ออธิบายความประกอบพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะอธิบายเพิ่มเติมในประเด็นที่จำเป็นรวมถึงระบุตัวอย่างประกอบคำอธิบายในบางกระบวนการเพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยขอยกเลิกแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงสำหรับผู้มีหน้าที่รายงาน ฉบับก่อนหน้านี้นี้ทั้งหมด และใช้แนวทางปฏิบัติฉบับนี้แทนซึ่งสามารถนำไปใช้กับทุกธุรกิจของผู้มีหน้าที่รายงาน

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับภาคธุรกิจ ที่เป็นผู้มีหน้าที่รายงานต่อไป

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดขั้นตอนการอนุมัติรับลูกค้าที่สนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยนำขั้นตอนการระบุตัวตนตามกฎหมายกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า มาเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการตรวจสอบบุคคลและนิติบุคคลหรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมาย ก่อนที่ผู้มีหน้าที่รายงานจะอนุมัติรับเป็นลูกค้า

สาระสำคัญของนโยบาย แนวทางปฏิบัติ หรือมาตรการในเรื่องนี้ คือ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการตรวจสอบข้อมูลของบุคคล นิติบุคคลหรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมาย รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ก่อนที่จะอนุมัติรับดำเนินการความสัมพันธ์ทางธุรกิจ เพื่อที่จะป้องกันไม่ให้บุคคลที่ถูกกำหนดใช้ผู้มีหน้าที่รายงานเป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ดังนั้น เนื้อหาของนโยบาย แนวทางปฏิบัติ หรือมาตรการในเรื่องนี้ จึงต้องประกอบไปด้วยวิธีปฏิบัติที่นำไปสู่สาระสำคัญข้างต้นได้อย่างเคร่งครัดที่สุด

- ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการให้ข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดที่ได้รับจากสำนักงานให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอและกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลดังกล่าวเพื่อตรวจสอบลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวทั้งหมดอย่างสม่ำเสมอจนกว่าจะยุติความสัมพันธ์กับลูกค้า

- ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการปฏิเสธการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ การไม่ทำธุรกรรม หรือยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจ รวมทั้งการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

- ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดมาตรการในการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ในกรณีที่พบว่าธุรกรรมใดเกี่ยวข้องหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงหรือเป็นธุรกรรมที่กระทำกับหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลที่ถูกกำหนด

นอกจากนโยบายที่ระบุชัดเจนว่า ผู้มีหน้าที่รายงานจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอย่างเคร่งครัดแล้ว ต้องกำหนดนโยบายที่ระบุว่า ผู้มีหน้าที่รายงานได้กำหนดแนวทางในการตรวจสอบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการอนุมัติรายงานธุรกรรมอันเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม

ในการกำหนดนโยบายเรื่องนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องเข้าใจในหลักเกณฑ์การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ซึ่งปรากฏอยู่ในกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า และต้องกำหนดวิธีการในการตรวจสอบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุน

เรื่องที่ ๑ การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ในการกำหนดนโยบายด้านป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ในการจัดให้นโยบาย มาตรการ วิธีปฏิบัติใด ๆ ที่ต่อเนื่องจากนโยบาย ต้องมีผลบังคับใช้ภายในองค์กรอย่างเคร่งครัด และผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กร ต้องทราบและเข้าใจนโยบายดังกล่าว โดยเฉพาะความรับผิดชอบในกรณีที่ต้องคุ้มครองบริษัทย่อยนั้น ไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้

โดยผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติหรือมาตรการใด ๆ เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยควรพิจารณาถึงหลักการดังต่อไปนี้

เรื่องที่ ๑.๑ หลักการที่ ๑ นโยบาย วิธีปฏิบัติหรือมาตรการในการประเมินความเสี่ยงตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

การกำหนดนโยบายในกลุ่มนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง การกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงและการกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการอื่นใดเพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

สาระสำคัญที่ควรกำหนดเป็นนโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือมาตรการในส่วนนี้ ได้แก่

๑. ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอย่างน้อยให้มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑.๑ กรณีลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์หรือลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว (ผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว)

- ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดมาตรการเกี่ยวกับขั้นตอนในการอนุมัติการรับลูกค้าหรือการรับทำธุรกรรมให้แก่ผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวอย่างเคร่งครัด โดยกำหนดให้มีขั้นตอนการระบุตัวตนของลูกค้า ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้า และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าที่ต้องขอข้อมูลทั้งในชั้นแสดงตนและระบุตัวตน (เช่น ผู้รับมอบอำนาจ กรรมการ ผู้บริหารระดับสูงสุด แล้วแต่กรณี เป็นต้น) โดยต้องดำเนินการตรวจสอบข้อมูลบุคคลข้างต้นกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดที่สำนักงาน ปปง. ประกาศอย่างเคร่งครัด

ทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ประกอบกับวิธีปฏิบัติของบุคลากรในการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าและขั้นตอนการอนุมัติรายงานธุรกรรมดังกล่าว ซึ่งรายละเอียดในการดำเนินการตรวจสอบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยและขั้นตอนการอนุมัติรายงานธุรกรรมปรากฏอยู่ใน แนวทางปฏิบัติ ในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าของสำนักงาน ปปง. ประกอบกับแนวทางปฏิบัติ นี้ เรื่อง ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

- ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดมาตรการในการตรวจสอบความเคลื่อนไหวทางการเงินหรือการทำธุรกรรมและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจและการทำธุรกรรมของลูกค้าตลอดระยะเวลาที่ยังดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจ จนกว่าจะยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือไม่ทำธุรกรรมกับลูกค้าดังกล่าว

การกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติ หรือมาตรการเพื่อบรรลุมิติประสงค์ในวรรคข้างต้นนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องระบุวิธีการที่บุคลากรผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามในแต่ละสถานการณ์ และกำหนดขอบเขตของการตรวจสอบทรัพย์สินที่จะต้องระงับการดำเนินการ กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ ซึ่งสาระสำคัญของการปฏิบัติในขั้นตอนต่าง ๆ ให้พิจารณาจากแนวทางปฏิบัตินี้

๑.๒ กรณีพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงหรือแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวที่มีสัญชาติ ภูมิสำเนา หรือที่อยู่ปัจจุบันในพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และกำหนดมาตรการบรรเทาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรมกับลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

๑.๓ กรณีผลิตภัณฑ์หรือบริการต่าง ๆ

ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงหรือแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้มั่นใจว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่จะได้จัดทำหรือพัฒนาขึ้นใหม่หรือให้บริการในอนาคต จะไม่ถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และหากเกิดกรณีดังกล่าวขึ้น ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดมาตรการที่จะทำให้ตรวจพบได้อย่างรวดเร็วและกำหนดมาตรการในการดำเนินการเพื่อบรรเทาความเสียหายให้ได้มากที่สุด

ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติ หรือมาตรการในการประเมินความเสี่ยงผลิตภัณฑ์ บริการและช่องทางบริการทั้งหมดที่ตนให้บริการว่า มีความเสี่ยงต่อการเป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงมากน้อยเพียงใด โดยปัจจัยในการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ต้องประกอบไปด้วยปัจจัยที่กฎหมายกำหนด และปัจจัยที่ผู้มีหน้าที่รายงานพิจารณาจากการวิเคราะห์รูปแบบธุรกรรมของลูกค้าที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

เมื่อกำหนดแนวทางประเมินความเสี่ยงแล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดขั้นตอนในการวิเคราะห์เพื่อจัดการความเสี่ยงให้บรรเทาลง ทั้งนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องประเมินได้ว่า ผลិតภัณฑ์ บริการ และช่องทางบริการนั้น มีความเสี่ยงอยู่ในขั้นตอนใดของการใช้ผลิตภัณฑ์ บริการและช่องทางบริการ แล้วจึงกำหนดวิธีการบรรเทาความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

นอกจากนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานจำเป็นต้องกำหนดแนวทางในการทบทวนและปรับปรุงความเสี่ยง และวิธีการบรรเทาความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

การประเมินความเสี่ยงสำหรับผลิตภัณฑ์ บริการ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ โดยก่อนที่จะมีการใช้ผลิตภัณฑ์ บริการ หรือเทคโนโลยีใหม่กับลูกค้า ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง มาพิจารณาถึงความเสี่ยงและผลที่อาจเกิดขึ้น

การบรรเทาความเสี่ยงสำหรับผลิตภัณฑ์ บริการ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่มีความเสี่ยง โดยเมื่อผู้มีหน้าที่รายงานพบว่า ผลิตภัณฑ์ บริการ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ดังกล่าวมีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในขั้นตอนใดของการใช้ผลิตภัณฑ์ บริการ หรือเทคโนโลยีใหม่นั้น ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดวิธีการในการจัดการความเสี่ยงให้บรรเทาเบาบางมากที่สุด

ซึ่งขั้นตอนทั้งการประเมินความเสี่ยงและการบรรเทาความเสี่ยงนี้ ต้องดำเนินการเสร็จสิ้นก่อนการนำผลิตภัณฑ์ บริการ หรือเทคโนโลยีนั้นมาให้บริการแก่ลูกค้า

การทบทวนความเสี่ยงและปรับปรุงพัฒนาแนวทางการบรรเทาความเสี่ยง เมื่อมีการใช้ผลิตภัณฑ์ บริการ หรือเทคโนโลยีใหม่นั้นแล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดให้มีการทบทวนความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ของผลิตภัณฑ์ บริการ หรือเทคโนโลยีนั้นๆอย่างสม่ำเสมอ และต้องมีการปรับปรุงพัฒนาแนวทางที่ใช้ในการบรรเทาความเสี่ยงเมื่อประเมินได้ว่าวิธีการบรรเทาความเสี่ยงที่ใช้อยู่อาจบรรเทาความเสี่ยงได้ไม่เพียงพอ

๑.๔ กรณีปัจจัยความเสี่ยงอื่นที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตามที่เลขาธิการประกาศกำหนด

ทั้งนี้ ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดมาตรการอื่นใดที่จำเป็นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้างต้นเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และต้องกำหนดให้นโยบาย แนวทางปฏิบัติ หรือมาตรการอื่นใดให้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญในระดับสูงสุดและต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการหรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจระดับสูงสุดของผู้มีหน้าที่รายงานและต้องได้รับการทบทวนเป็นระยะและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งการกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติ หรือมาตรการอื่นใดข้างต้น

ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมายกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ามาใช้ด้วยโดย อนุโลมและให้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าตามกฎหมายกระทรวง การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าด้วย โดยให้ผู้มีหน้าที่รายงานจัดทำแนวทางหรือคู่มือปฏิบัติ เกี่ยวกับการป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติให้บรรลุผล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เรื่องที่ ๑.๒ ความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มี อานุภาพทำลายล้างสูง

ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการประเมินและบริหารความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กร นอกจากการกำหนด นโยบายระดับสูงอันเป็นทิศทางหลักที่จะระบุเป้าหมายว่า ผู้มีหน้าที่รายงานมุ่งหมายที่จะป้องกันการสนับสนุน ทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และปฏิบัติตามกฎหมายว่า ด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มี อานุภาพทำลายล้างสูง ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบเพื่อหาความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กรเพื่อจัดการบรรเทาความ เสี่ยงอันอาจเกิดขึ้นภายในองค์กร และตรวจสอบความเสี่ยงอันอาจเกิดขึ้นจากลูกค้า

แนวทางการตรวจสอบความเสี่ยงภายในองค์กร

องค์ประกอบขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง มีดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าของ/ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร

ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร เป็นผู้มีอำนาจควบคุมการดำเนินกิจการขององค์กร ซึ่งหมายถึง อำนาจในการกำหนดนโยบาย การกำหนดเป้าหมายทางการค้า กำหนดการลงทุน แสวงหาแหล่งเงินทุน อนุมัติในการออกผลิตภัณฑ์/บริการ/ช่องทางบริการ กำหนดกลุ่มลูกค้า ดังนั้น กลุ่มเจ้าของ/ผู้บริหารระดับสูง ขององค์กร จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่อาจชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงขององค์กรผู้มีหน้าที่รายงาน

ในการตรวจสอบความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการ แพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ควรมีการกำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการรายงานผล การปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธ ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรอย่างสม่ำเสมอเพื่อจะได้มีการปรับปรุงหรือพัฒนา

นโยบายให้สอดคล้องกับความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๒) แหล่งเงินทุนในการดำเนินการ

ในการพิจารณาความเสี่ยงขององค์กรนอกจากจะพิจารณารายได้ที่เกิดจากการดำเนินการ (ขายสินค้าหรือ ให้บริการประเภทต่าง ๆ) แล้ว ต้องพิจารณาที่มาของแหล่งเงินทุนในการดำเนินธุรกิจด้วย เพื่อให้ทราบความเสี่ยงในการเป็นแหล่งหรือช่องทางสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เช่น ที่มาของแหล่งเงินหลัก (กู้ยืมสถาบันการเงิน/เงินจากการลงทุนภายนอกประเทศ/เงินรายได้จากการดำเนินการอื่น/เงินสนับสนุนจากองค์กรธุรกิจหรือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร) การทราบที่มาของแหล่งเงินทุน จะทำให้รู้ว่าองค์กรของผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงมากน้อยเพียงใด

(๓) ผลิตภัณฑ์/บริการ/ช่องทางบริการ

วัตถุประสงค์หลักในการดำเนินการ คือ วัตถุประสงค์ในการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า ซึ่งหมายถึง การนำเสนอผลิตภัณฑ์ การนำเสนอการให้บริการผ่านช่องทางบริการ หรือช่องทางนำเสนอ ซึ่งผลิตภัณฑ์/บริการ และช่องทางบริการนี้เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่จะแสดงว่า หากมีลูกค้าต้องการจะส่งเงิน หรือทุนเพื่อสนับสนุนผู้ก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ผลิตภัณฑ์ บริการและช่องทางบริการของผู้มีหน้าที่รายงาน จะมีโอกาสถูกใช้เป็นเครื่องมือในการส่ง ผ่าน โอน หรือด้วยกระบวนการใด ๆ ที่จะทำให้เงินหรือทรัพย์สินหรือสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ไปถึงมือบุคคลที่ถูกกำหนด หรือถูกใช้เพื่อการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้หรือไม่ ซึ่งหากผลิตภัณฑ์ บริการ/ช่องทางบริการของผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการอยู่มีโอกาสเสี่ยง ผู้มีหน้าที่รายงานต้องพิจารณาถึงวิธีการบรรเทาความเสี่ยง หรือแนวทางในการจัดการความเสี่ยงนั้นจนเบาบางที่สุด และปลอดภัยเพียงพอที่จะดำเนินการได้โดยที่ไม่เป็นช่องทางในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นช่องทางสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เช่น

(๓.๑) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถฝากและถอนเงินสดจากบัญชี

(๓.๒) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถโอนมูลค่าเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ไปยังปลายทางที่เป็นบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้เช่นกัน

(๓.๓) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถส่งเงินสดไปยังผู้รับเงินสดปลายทางได้

(๓.๔) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่อาจส่งคำสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากหรือเงินอิเล็กทรอนิกส์ไปยังปลายทางที่เป็นผู้รับเงินสด

หมายเหตุ : ทั้งนี้ ไม่ว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการข้างต้น จะเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการภายในประเทศหรือข้ามประเทศก็ตาม

(๔) กลุ่มลูกค้า

กลุ่มลูกค้าเป็นเป้าหมายของการดำเนินกิจการเสมอ และเป็นองค์ประกอบหลักที่ทำให้กิจการยังคงดำเนินอยู่ได้ ลูกค้าสร้างเงินทุนเพื่อหมุนเวียนและขยายกิจการต่อไป ดังนั้น ตรวจสอบความเสี่ยงของลูกค้า จึงเปรียบเสมือนการตรวจสอบความเสี่ยงหลักของผู้มีหน้าที่รายงาน หากลูกค้าจำนวนมากมีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เช่น ลูกค้ากลุ่มใหญ่มีแหล่งเงินได้หรือมีพื้นที่ตั้งอยู่ในประเทศหรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือลูกค้าสำคัญเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เป็นต้น อาจส่งผลให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงสูง ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงและบริหารความเสี่ยงสำหรับลูกค้าที่เหมาะสม จะทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่บรรเทาลงได้

ลูกค้าที่มีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ควรพิจารณาจาก

(๔.๑) ลูกค้าที่มีข้อมูลตรงกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

(๔.๒) ลูกค้าที่มีกิจการอยู่ในพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๔.๓) ลูกค้าที่มีภูมิลาเนาอยู่ในพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๔.๔) ลูกค้าที่ไม่มีการประกอบอาชีพที่ชัดเจน แต่มีเงินทุนหมุนเวียนและมักจะมีการถอนเงินหรือโอนเงินไปยังปลายทางในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการก่อการร้าย

*****การบริหารความเสี่ยงลูกค้าข้างต้นเป็นการบริหารความเสี่ยงลูกค้าตามกฎหมายกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าเพื่อใช้ในการติดตามความเคลื่อนไหวทางการเงินของลูกค้าเท่านั้น โดยไม่นำหลักการดังกล่าวไปใช้ในกระบวนการตรวจสอบลูกค้ากับรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด*****

(๕) การบริหารบุคลากร

คุณภาพในการบริหารบุคลากร ก็ส่งผลต่อการพิจารณาความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงขององค์กร การดำเนินกิจการของผู้มีหน้าที่รายงานต้องประกอบไปด้วยกลไกขับเคลื่อนที่มีคุณภาพ อันได้แก่ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานการตรวจสอบบุคลากรก่อนที่จะจ้างและเมื่อจ้างแล้วอย่างต่อเนื่อง การบริหารให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีคุณภาพนอกจากตามเป้าหมายในด้านธุรกิจแล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานควรมีกระบวนการให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงานก่อนปฏิบัติงานและมีการทบทวนความรู้อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องจัดสรรบุคลากรที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในแต่ละหน้าที่ต้องมีการฝึกอบรมให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการป้องกันและปราบปราม

การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และต้องได้รับข้อมูลใหม่ ๆ เกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและแนวทางการป้องกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งวิธีการเหล่านี้เป็นการบรรเทาความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ผิดพลาด และความเสี่ยงที่บุคลากรภายในจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๖) การกำกับดูแลและการตรวจสอบภายใน

ความมีประสิทธิภาพในการกำกับดูแลจากส่วนงาน Compliance และการตรวจสอบภายในที่ครบถ้วนเคร่งครัด จะทำให้ความเสี่ยงในการเกิดข้อบกพร่องของการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงลดลง ส่วนงาน Compliance เป็นส่วนงานหลักที่กำหนดแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กรของผู้มีหน้าที่รายงานควบคู่กันกับส่วนงานตรวจสอบภายใน ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจการปฏิบัติงานของทุกส่วนงานภายในองค์กรของผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องมีประสิทธิภาพในการกำกับดูแลและตรวจสอบเพื่อหาข้อบกพร่องหรือจุดที่มีความเสี่ยงภายในองค์กร และนำเสนอแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว หากส่วนงานกำกับดูแลปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนตรวจสอบภายในจะพบข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานลดลง และหากส่วนงานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพ ผู้มีหน้าที่รายงานจะได้รับผลการประเมินจากหน่วยงานภายนอกในระดับที่ดีและมีข้อบกพร่องน้อยที่สุด ดังนั้น ความเข้มแข็งของส่วนงานเหล่านี้ จะทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงต่ำในเรื่องการฝ่าฝืนกฎหมายและถูกลงโทษตามกฎหมาย

(๗) การออกนโยบาย แนวทางปฏิบัติ มาตรการภายในองค์กร

ผู้มีหน้าที่รายงานจะสามารถปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการสื่อสารและทำให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่สอดคล้องกับกฎหมาย ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบายและวิธีการปฏิบัติตามนโยบายให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจและปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอนที่ถูกต้อง การที่ผู้มีหน้าที่รายงานออกนโยบายที่รองรับการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้อง และจัดทำแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรแต่ละส่วนงานที่เข้าใจง่ายและสามารถปฏิบัติได้ในมาตรฐานเดียวกัน จะลดความเสี่ยงอันเกิดจากการปฏิบัติงานที่ผิดพลาด ซึ่งเสี่ยงต่อการทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานฝ่าฝืนกฎหมาย

(๘) ภูมิศาสตร์ของผู้มีหน้าที่รายงาน

ปัจจัยความเสี่ยงด้านพื้นที่หรือประเทศ เป็นปัจจัยในการพิจารณาความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เช่นเดียวกันกับปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หากพื้นที่หรือประเทศที่ผู้มีหน้าที่รายงานตั้งอยู่เป็นกลุ่มพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ผู้มีหน้าที่รายงานก็จะมีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่สูงขึ้น แต่หากผู้มีหน้าที่รายงานได้รับการกำกับดูแลและตรวจสอบจากหน่วยงานรัฐที่เข้มแข็ง ประกอบกับ

มีประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ก็อาจทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงที่ลดลงได้ (ความเสี่ยงด้านนี้ เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถบรรเทาได้ด้วยตัวผู้มีหน้าที่รายงาน เนื่องจากเป็นปัจจัยภายนอกที่เปลี่ยนไม่ได้)

(๙) ลักษณะการประกอบธุรกิจ/ผลิตภัณฑ์/บริการ ของผู้มีหน้าที่รายงาน

ปัจจัยความเสี่ยงเรื่องลักษณะการประกอบธุรกิจ/ผลิตภัณฑ์ เป็นปัจจัยความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เช่นเดียวกันกับปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน แต่ในด้านที่แตกต่างจากการเป็นปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน กล่าวคือ ลักษณะการประกอบธุรกิจ/ผลิตภัณฑ์/บริการ เสี่ยงต่อการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง มักจะเกี่ยวกับการโอนเงิน การค้าขายสินค้าที่ผู้ก่อการร้ายนำไปใช้ในการก่อความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ผู้ให้บริการรับ/ส่งเงินสด คำอาวุธ คำน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น ดังนั้น หากผู้มีหน้าที่รายงานมีบริการโอน/รับโอน/ส่ง/รับเงินสด ย่อมมีความเสี่ยงในระดับสูง และหากมีสำนักงานหรือสาขาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงก็ย่อมทำให้มีความเสี่ยงสูงขึ้นอีกด้วย

(๑๐) ความเข้มข้นในการกำกับดูแลจากหน่วยงานรัฐ

การกำกับดูแลและตรวจสอบจากหน่วยงานรัฐที่เข้มข้น จะทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีความเสี่ยงต่อการฝ่าฝืนการปฏิบัติตามกฎหมาย และหากมีการกำกับตรวจสอบที่เข้มข้นพออาจส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถดำเนินกิจการได้โดยที่มีความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่น้อยที่สุด และได้รับความน่าเชื่อถือจากผู้ประกอบการทางธุรกิจอื่น ๆ ด้วย (ความเสี่ยงด้านนี้ เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถบรรเทาได้ด้วยตัวผู้มีหน้าที่รายงาน เนื่องจากเป็นปัจจัยภายนอกที่เปลี่ยนไม่ได้)

ผู้มีหน้าที่รายงานควรพิจารณาบริหารความเสี่ยงในส่วนงานภายในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อย่างครบถ้วน และหากผู้มีหน้าที่รายงานพบว่า องค์กรประกอบขององค์กรอาจเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ข้างต้น ก็สามารถนำมาพิจารณาตรวจสอบความเสี่ยงหรือปรับใช้ในการบริหารความเสี่ยงได้

อนึ่ง ผู้มีหน้าที่รายงาน ควรนำปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน มาพิจารณาปรับใช้ในการบริหารความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้ เช่น ปัจจัยในการพิจารณาความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์/บริการและช่องทางบริการ ปัจจัยความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงอื่น ๆ เป็นต้น

เรื่องที่ ๒ การตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด

หลักการสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ เกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่ของผู้มีหน้าที่รายงาน ได้แก่ การกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกกำหนด (ดูมาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙)

สืบเนื่องจากหน้าที่สำคัญที่กฎหมายได้กำหนดไว้สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานข้างต้น ทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดวิธีปฏิบัติเพื่อให้สามารถดำเนินการตามหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างเคร่งครัด ดังนั้น ขั้นตอนการ “ตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด” จึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถปฏิบัติตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้

ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องกำหนดขั้นตอนในการตรวจสอบข้อมูลบุคคล นิติบุคคล หรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมาย กับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ซึ่งผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดขอบเขตของข้อมูลกลุ่มบุคคล นิติบุคคล หรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมายที่ต้องนำมาตรวจสอบกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หลังจากนั้นจึงกำหนดระยะเวลาที่สม่ำเสมอ และกระบวนการที่จะนำข้อมูลกลุ่มดังกล่าวตรวจสอบ

เรื่องที่ ๒.๑ การตรวจสอบ “ลูกค้า”

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นกฎหมายที่กำหนดหน้าที่และบังคับใช้กับประชาชนไทยทั่วราชอาณาจักร สำนักงาน ปปง. จึงกำหนดให้ถ้อยคำต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้มีความหมายอย่างกว้างซึ่งใช้บังคับกับทั้งประชาชนและผู้มีหน้าที่รายงาน

คำว่า “ลูกค้า” ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ไม่ได้กำหนดนิยามไว้อย่างชัดเจนทางสำนักงาน ปปง. จึงเห็นควรให้นำนิยามศัพท์ของคำว่า “ลูกค้า” ตามกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าประกอบกฎกระทรวงกำหนดธุรกรรมที่สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตน พ.ศ. ๒๕๖๓ มาใช้เป็นแนวทางในอธิบายความคำว่า “ลูกค้า” ตามพระราชบัญญัตินี้

“ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ หรือ
- (๒) ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวกับสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖

จากคำอธิบายข้างต้น ทำให้ระบุได้ว่า “ผู้มีหน้าที่รายงาน มีหน้าที่ต้องทราบว่า ลูกค้า ผู้ใช้บริการหรือซื้อผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะที่ต่อเนื่องหรือเป็นครั้งคราว รายใดที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด และต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน หรือ ต้องแจ้งข้อมูลต่อสำนักงาน ปปง. ตามแบบและระยะเวลาที่กำหนด”

ตัวอย่างลักษณะลูกค้าของแต่ละธุรกิจ

ธุรกิจ	ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์	ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว (ผู้ทำธุรกรรมครั้งคราว)	หมายเหตุ
ธนาคาร	- เปิดบัญชีเงินฝาก - ขอสินเชื่อ - เปิดกระเป๋าสเงินอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น	- การรับชำระเงิน - การรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ - บุคคลอื่นที่มาฝากเงินเข้าบัญชีของลูกค้าธนาคาร	ตัวอย่างการทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวไม่รวมถึงการรับทำธุรกรรมให้กับลูกค้าที่มีการสร้างความสัมพันธ์ไว้แล้ว
บริษัทหลักทรัพย์	- เปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์	- การจองซื้อหลักทรัพย์ - ธุรกรรมเกี่ยวกับการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์	-
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน	- เปิดบัญชีซื้อขายหน่วยลงทุน	- ลูกค้าที่มาซื้อ Fund Gift Card เพื่อมอบเป็นของขวัญหรือเพื่อแสดงความยินดีตามเทศกาลต่าง ๆ ให้กับผู้อื่น	-
บริษัทประกันชีวิต	- สัญญาประกันชีวิต หรือสัญญาประกันภัยอื่นใดที่ได้บริษัทได้รับอนุญาต - สัญญาประกันชีวิตที่มีการสะสมเงินหรือให้เงินปันผลหรือดอกเบี้ยจากการสะสมเงินควบคู่กันกับการประกันชีวิต	- สมาชิกประกันกลุ่ม เช่น ลูกจ้างของนิติบุคคลเพื่อสวัสดิการพนักงาน - ผู้เอาประกันตามสัญญาประกันภัยไม่เกิน ๑ ปี และไม่ใช่อำนาจออมเงิน โดยมีสิทธิได้รับเงินจากกรมธรรม์เพื่อการทดแทน (รักษาพยาบาล หรือ มรณกรรม) เท่านั้น เช่น แบบประกันประเภท PA	“การประกันชีวิตต่อ” (Life Reassurance) ลูกค้าของบริษัทผู้รับประกันชีวิตต่อก็คือ บริษัทประกันชีวิตที่รับประกันชีวิตโดยตรงกับผู้เอาประกัน”

ธุรกิจ	ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์	ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว (ผู้ทำธุรกรรมครั้งคราว)	หมายเหตุ
		- ผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ที่มีการเรียกร้องสินไหมตามสัญญาประกันชีวิต	
บริษัทประกันวินาศภัย	- ทำสัญญาประกันวินาศภัยที่มีความสัมพันธ์ตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป	- กรมธรรม์ประกันภัยคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕) - กรมธรรม์ประกันภัยสำหรับนักเดินทาง (ไม่จำกัดระยะเวลาของกรมธรรม์ประกันภัย) - กรมธรรม์ประกันภัยสุขภาพ - กรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุ - ลูกค้าที่รับเงินค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัย	สำหรับการประกันภัยต่อลูกค้าของบริษัทผู้รับประกันภัยต่อก็คือบริษัทประกันภัย แต่หากบริษัทประกันภัยต่อหรือประกันภัยร่วม เป็นผู้ติดต่อชำระค่าสินไหมทดแทนหรือทำธุรกรรมกับผู้เอาประกันภัยโดยตรง บริษัทประกันภัยต่อหรือประกันภัยร่วมนั้น ต้องนำรายชื่อผู้เอาประกันภัยนั้น ตรวจสอบกับฐานข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดอย่างผู้ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวด้วย
สหกรณ์	- สมาชิก	- ผู้มาทำธุรกรรมแทนสมาชิก - ผู้มาซื้อสินค้า - ทายาทของสมาชิกกรณีการจัดการมรดกของสมาชิก	-
บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์	- ลูกค้าเงินฝาก และสินเชื่อตราสาร	- ผู้ที่ซื้อทรัพย์สินรอการขายแบบซื้อเสร็จเด็ดขาดในคราวเดียวโดยไม่มีการผ่อนชำระต่อเนื่อง	-
ธุรกิจบริหารสินทรัพย์	- ลูกหนี้	- ลูกหนี้ที่นำเงินสดมาชำระหนี้ NPL - ลูกค้านำเงินสดมาซื้อทรัพย์สิน (NPA) ที่บริษัทประกาศขาย	-

ธุรกิจ	ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์	ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว (ผู้ทำธุรกรรมครั้งคราว)	หมายเหตุ
ธุรกิจรับโอนเงิน ระหว่างประเทศ	- ลูกค้าที่โอนเงินโดยที่ต้องมีการ เปิดบัญชี หรือลงทะเบียนสมัคร เป็นสมาชิกก่อน	- ลูกค้าที่ถือเงินสดมาโอนที่ เคาเตอร์ โดยไม่ต้องมีการ เปิดบัญชี หรือลงทะเบียน สมัครเป็นสมาชิก	-
รับแลกเปลี่ยน เงินตรา ต่างประเทศ	-	ลูกค้าทั่วไปที่มาแลกเงินหน้า ร้าน	
บัตรเครดิต บัตรเดบิต	- ผู้ถือบัตร	-	-
บัตรเงิน อิเล็กทรอนิกส์ แบบเติมเงินไม่ได้	-	ผู้ถือบัตร	-
บัตรเงิน อิเล็กทรอนิกส์ แบบเติมเงินได้	- ผู้ถือบัตร	-	-
กระเป๋าเงิน อิเล็กทรอนิกส์ (E-wallet)	- ลูกค้าที่เปิดใช้กระเป๋าเงินฯ	-	-
การรับชำระค่า สินค้าและบริการ แทน (Bill payment)	- ผู้ชำระเงินผ่านการโอนเงินหรือ ชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน กระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ - ร้านค้าหรือนิติบุคคล ที่เป็นผู้ ออกใบแจ้งหนี้หรือใบเรียกเก็บค่า สินค้า	- ผู้มาชำระเงินสดที่เคาเตอร์ รับชำระเงิน	ผู้มาทำธุรกรรมชำระเงิน ตามใบแจ้งหนี้หรือใบเรียก เก็บค่าสินค้า ที่หน้าเคาเตอร์ รับชำระเงิน ถือเป็นผู้ทำ ธุรกรรมครั้งคราว ต้องนำ รายชื่อของผู้นำใบแจ้งหนี้ หรือใบเรียกเก็บค่าสินค้ามา ชำระ มาตรวจสอบกับ ฐานข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูก กำหนดทุกครั้งก่อนทำ ธุรกรรม
Payment Facilitation	- ร้านค้าที่ใช้บริการรับชำระเงิน ผ่านระบบ	-	-
EDC	- ร้านค้าที่ใช้เครื่อง EDC	-	-
ที่ปรึกษา ทางการเงิน	- ผู้มาทำสัญญาใช้บริการ	-	-

ธุรกิจ	ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์	ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว (ผู้ทำธุรกรรมครั้งคราว)	หมายเหตุ
ค้าอัญมณี เพชร พลอย ทองคำ หรือเครื่องประดับ ด้วยอัญมณี เพชรพลอยหรือ ทองคำ	- ลูกค้าที่ซื้อทองแบบอมทอง	- ลูกค้าที่ซื้อสินค้า หรือขาย สินค้า	-
ค้ารถยนต์	-	- ผู้ซื้อหรือขายรถโดยจ่ายเป็น เงินสดครั้งเดียว	-
ให้เช่าซื้อรถยนต์	- ผู้ทำสัญญาเช่าซื้อ	-	-
นายหน้าหรือ ตัวแทนซื้อขาย อสังหาริมทรัพย์	- ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์โดย การทำข้อตกลงหรือสัญญา เกี่ยวกับการซื้อ ขาย อสังหาริมทรัพย์กับตัวแทน/ นายหน้า ในระยะยาวอย่าง ต่อเนื่อง อาทิ มีการตกลงให้ ตัวแทน/นายหน้า ดำเนินการ เป็นตัวแทนขาย อสังหาริมทรัพย์ให้ตลอดทั้งปี ซึ่งหมายความว่า การทำหน้าที่ ตัวแทน/นายหน้า ยังคงมีผล ตลอดระยะเวลาที่ต่อเนื่อง ตาม สัญญาตัวแทน/นายหน้านั้น	- ลูกค้าที่ขาย หรือซื้อ โดยตกลงให้นายหน้าหรือ ตัวแทน ทำหน้าที่เป็น คราว ๆ ไป โดยไม่มีสัญญา ต่อเนื่องระยะยาว ซึ่งในการ เป็นตัวแทนหรือนายหน้า นั้น เพียงทำหน้าที่ให้เกิด การซื้อขาย หรือเช่า ในครั้งนั้น ๆ โดยไม่คำนึงว่า ผู้ซื้อและผู้ขาย หรือผู้และ ผู้ให้เช่าจะชำระเงินตาม สัญญาแบบเสร็จเด็ดขาด หรือผ่อนชำระต่อเนื่อง	-
ค้าของเก่าตาม กฎหมายว่าด้วย การควบคุมการ ขายทอดตลาด และค้าของเก่า	- ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์โดย การทำข้อตกลงหรือสัญญา เกี่ยวกับการซื้อหรือขายสินค้า ในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง อาทิ มีการตกลงซื้อสินค้าตลอดทั้งปี และกำหนดปริมาณ ราคา ไว้ ในสัญญาอย่างชัดเจน หรือ การซื้อขายสินค้าที่มีการผ่อนชำระ ในระยะยาวที่ต่อเนื่อง เป็นต้น	- ลูกค้าที่ซื้อสินค้า หรือขาย สินค้า ให้กับผู้ประกอบการ อาชีพเป็นครั้งคราว โดยมิได้มีข้อตกลงหรือ สัญญาการซื้อขาย สินค้า ในลักษณะที่ต่อ เนื่องอย่าง “ลูกค้า” (ลูกค้าส่วนใหญ่ของผู้ ประกอบอาชีพนี้ มักจะเป็น ผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้ง คราว)	-
สินเชื่อส่วนบุคคล	- ลูกค้าที่ขอสินเชื่อ	-	-

เรื่องที่ ๒.๒ การตรวจสอบผู้กระทำการแทนบุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ที่กระทำตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด

นอกจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๘ (๑) และมาตรา ๑๗ (๑) บัญญัติให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ำที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ยังบัญญัติให้ต้องระงับการดำเนินการทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดที่อยู่ในความครอบครองของ (ก) ผู้ที่กระทำการแทนบุคคลที่ถูกกำหนด กับ (ข) ผู้ที่กระทำตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด ด้วย

(ก) ผู้ที่กระทำการแทนบุคคลที่ถูกกำหนด หมายความว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรจากบุคคลที่ถูกกำหนดให้ดำเนินการในนามของบุคคลที่ถูกกำหนดนั้น (อนุমানให้ใช้กับธุรกิจที่การดำเนินการแทนใด ๆ ต้องแสดงเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน)

(ข) ผู้ที่กระทำตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด หมายความว่า ผู้ที่ได้กระทำการใด ๆ ตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด ไม่ว่าการสั่งให้กระทำนั้นจะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือลักษณะตัวแทนอำพราง/บริษัทบังหน้า (Nominee) (อนุমানให้ใช้กับธุรกิจที่อาศัยความคุ้นเคยในการใช้บริการและรู้โดยข้อเท็จจริงว่า บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน เป็นผู้ดำเนินการตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด)

ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องทราบ ว่า ในธุรกิจของตนจะดำเนินการใด ๆ ให้แก่ลูกค้ำ เมื่อมีการมอบหมายหรือสั่งการให้ผู้อื่นกระทำการแทน ต้องพิจารณาถึงการแสดงเป็นลายลักษณ์อักษร หรือพิจารณาจากข้อเท็จจริงก็เพียงพอแล้ว

เรื่องที่ ๒.๓ การตรวจสอบกิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด

มาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของ “กิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด” ซึ่งถ้อยคำดังกล่าว นอกจากจะมีที่มาจากมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติฉบับที่เกี่ยวข้องร่วมกับมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยตรงแล้ว ยังเป็นลักษณะหนึ่งของเงื่อนไขในการตรวจสอบเพื่อหา “ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง” ของลูกค้ำนิติบุคคล ในกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ำ พ.ศ. ๒๖๕๓

อย่างไรก็ดี สำนักงาน ปปง. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การตรวจสอบเพื่อหา “กิจการภายใต้การควบคุม” ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของกิจการดังกล่าว ต่างจาก การตรวจสอบข้อมูลผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง ซึ่งอาจพิจารณาจาก “การควบคุมกิจการ” ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเท่านั้น ด้วยเหตุที่กฎหมายมีความเข้มข้นต่างกันในการบังคับใช้ สำนักงานจึงกำหนด

ให้พิจารณา “กิจการภายใต้การควบคุม” จากความเป็นเจ้าของกิจการนั้น ๆ ในสัดส่วนการถือครองหุ้นที่ถือเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกธุรกิจ ได้แก่

“การพิจารณาว่า บุคคลที่ถูกกำหนด เป็นผู้ควบคุมกิจการใดกิจการหนึ่งหรือไม่นั้น ให้พิจารณาจากการเป็นเจ้าของหรือถือครองหุ้นในสัดส่วน(ตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ หรือมากกว่าขึ้นไป)”

หมายเหตุ : การพิจารณาถึงสัดส่วนข้างต้น ไม่ใช่เป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจหา “ผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้านิติบุคคล” ในกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เนื่องจาก การตีความในเรื่องนี้ สำหรับใช้พิจารณาระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด เพื่อให้กระทบสิทธิผู้ถือครองหุ้นรายอื่น ๆ ที่สุจริตให้น้อยที่สุด

เรื่องที่ ๒.๔ แนวทางการตรวจสอบตามกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า

ดังที่ได้กล่าวไว้ในเรื่องการกำหนดนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงว่า มีการกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลลูกค้ากับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ต้องดำเนินการในชั้นระดับตัวตนของลูกค้า ตามกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น เมื่อผู้มีหน้าที่รายงาน ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้าบุคคลธรรมดาและลูกค้านิติบุคคลอย่างไร ในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ก็ควรดำเนินการตรวจสอบข้อมูลลูกค้ากับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามนัยเดียวกัน

เนื่องจากการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดกับลูกค้าของผู้มีหน้าที่รายงาน เป็นการบริหารความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของลูกค้าอย่างหนึ่ง (ดูเรื่องการกำหนดนโยบาย ประเด็นความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของกลุ่มลูกค้า) ผู้มีหน้าที่รายงานจึงมีหน้าที่ต้องบริหารความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยการตรวจสอบข้อมูลลูกค้าซึ่งได้ระบุตัวตนในกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ากับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด เพื่อจะได้ทราบว่า ตนมีหน้าที่ต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าหรือผู้ที่กระทำการแทนหรือตามคำสั่งหรือเป็นกิจการภายใต้การควบคุมของลูกค้า และต้องแจ้งข้อมูลลูกค้า กับผู้ที่ทำธุรกรรมตามแบบรายงาน ปกร.๐๓ และแบบ ปกร.๐๔

หมายเหตุ: ก. ตารางบัพัญญัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ (พรบ.ปกอ.) ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

พรบ.ปกอ.	สาระสำคัญที่อนุমানถึงการตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด	หมายเหตุ
มาตรา ๘(๑) และ มาตรา ๑๗ (๑)	ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของ บุคคลที่ถูกกำหนด, ผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด, กิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด	ทำให้ต้องตรวจสอบ บุคคล หรือ นิติบุคคล หรือ บุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมาย ที่ผู้มีหน้าที่รายงานมีโอกาสที่จะครอบครองทรัพย์สินไว้ รวมถึง ผู้ที่กระทำการแทนหรือกระทำตามคำสั่งของบุคคล นิติบุคคล หรือ บุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมายข้างต้น และรวมถึง กิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคล นิติบุคคลหรือบุคคลที่ตกลงกันทางกฎหมายดังกล่าว
มาตรา ๘(๓) และ มาตรา ๑๗ (๓)	แจ้งให้สำนักงานทราบเกี่ยวกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้า ซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้านั้น หรือ ผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้านั้น	ทำให้ต้องตรวจสอบข้อมูลลูกค้าใหม่และลูกค้าปัจจุบัน กับอดีตลูกค้าที่ยุติความสัมพันธ์ โดยตรวจสอบข้อมูลตั้งแต่วันที่ก่อนที่จะมีคำสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ย้อนหลังขึ้นไป ๒ ปี เพื่อพบว่า มีใครบ้างที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าหรืออดีตลูกค้าดังกล่าวด้วย

เรื่องที่ ๒.๕ ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

เมื่อพิจารณาจากกำหนดเวลาในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด และกำหนดเวลาในการแจ้งข้อมูล ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและการเก็บรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง การกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงและการกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการอื่นใดเพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ผู้มีหน้าที่รายงานต้องพิจารณาตรวจสอบเพื่อทราบผลว่า ลูกค้าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดหรือไม่ในขั้นตอนต่อไป

(๑) ขั้นตอนก่อนสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า หรือขั้นตอนก่อนการทำธุรกรรมกับผู้ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวเสร็จสิ้น หรือขั้นตอนก่อนทำธุรกรรมกับบุคคลอื่นเสร็จสิ้น

ก่อนที่ผู้มีหน้าที่รายงานจะอนุมัติความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ฯ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบข้อมูลลูกค้าดังกล่าวกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หากพบว่า ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลลูกค้ากับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดในขั้นตอนนี้ได้ หรือตรวจสอบแล้วพบว่าลูกค้ามีข้อมูลตรงกับบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องปฏิเสธการสร้างความสัมพันธ์ดังกล่าว และรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามกฎหมายฯ (การแจ้งข้อมูลตามแบบ ปกร.๐๔ จะกล่าวในเรื่องกระบวนการหลังตรวจพบ)

ก่อนที่ผู้มีหน้าที่รายงานจะทำธุรกรรมกับลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว โดยการให้บริการหรือขายผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/การลงทุน หรือรับจ้างดำเนินการใด ๆ ให้กับผู้ใช้บริการหรือผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/การลงทุนหรือผู้ว่าจ้าง ผู้มีหน้าที่รายงานควรตรวจสอบข้อมูลผู้ใช้บริการ ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/การลงทุนหรือผู้ว่าจ้าง กับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด เพื่อให้ทราบว่า บุคคลหรือนิติบุคคลหรือกลุ่มบุคคลหรือองค์กรนั้น ๆ เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดหรือไม่ ก่อนที่การทำธุรกรรมจะเสร็จสิ้นลง หากพบว่า เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องปฏิเสธการทำธุรกรรมนั้น ๆ และในกรณีที่ได้มีการครอบครองเงินหรือทรัพย์สินของผู้ใช้บริการ ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/การลงทุนหรือผู้ว่าจ้างไว้ ผู้มีหน้าที่รายงานก็ต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวด้วย

*****สำหรับวิธีในการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดนั้น กฎหมายมิได้กำหนดข้อมูลและหลักฐานที่ใช้ในการตรวจสอบไว้อย่างชัดเจน ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดซึ่งอาจพิจารณาควบคู่กับลักษณะของผลิตภัณฑ์/บริการตามความเหมาะสม แต่จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับหลักการตามข้างต้น (ขั้นตอนก่อนสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า หรือขั้นตอนก่อนการทำธุรกรรมกับผู้ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวเสร็จสิ้นหรือขั้นตอนก่อนทำธุรกรรมกับบุคคลอื่นเสร็จสิ้น)*****

(๒) ขั้นตอนระหว่างดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจ

เนื่องจากข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดมีการเปลี่ยนแปลงได้ ผู้มีหน้าที่รายงานจึงควรตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดทุกครั้งที่มีการประกาศรายชื่อ กับข้อมูลลูกค้าที่ดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจอยู่ทุกราย เนื่องจากแม้ในขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์จะได้มีการตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวกับข้อมูลของลูกค้าแล้ว แต่เมื่อข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดมีการเปลี่ยนแปลง ก็อาจเป็นไปได้ว่าข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจตรงกับลูกค้าที่ดำเนินความสัมพันธ์อยู่ ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานจึงจำเป็นต้องนำข้อมูลลูกค้าที่ดำเนินความสัมพันธ์อยู่ในปัจจุบันมาตรวจสอบอีกครั้งกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดที่สำนักงานได้ประกาศเสมอ

(๓) ขั้นตอนหลังจากยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจแล้ว

ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง การกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงและการกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการอื่นใดเพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ข้อ ๒ (ก)(ข) ไม่ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการตรวจรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดภายหลังยุติความสัมพันธ์ แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๘ (๓) และมาตรา ๑๗ (๓) บัญญัติให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องแจ้งข้อมูลในกรณี ผู้ที่เคยเป็นลูกค้ายเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ซึ่งตามประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและการเก็บรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดช่วงระยะเวลาของการตรวจสอบผู้ที่ทำธุรกรรมกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้ายไว้ ทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องทราบว่าเมื่อลูกค้ายได้ยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจต่อกัน และเปลี่ยนสถานะจาก “ลูกค้าย” เป็น “ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าย” ผู้มีหน้าที่รายงานย่อมมีหน้าที่ต้องทราบว่า “ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าย” นั้น มีข้อมูลตรงกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดหรือไม่ โดยช่วงระยะเวลาของการตรวจสอบ “ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าย” สำนักงาน ปปง.ได้กำหนดให้ดำเนินการตรวจสอบย้อนหลังภายในสองปีก่อนวันที่ได้มีคำสั่งให้ผู้ใดเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

หมายเหตุ : กรณีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจสอบผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้ายหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าย ให้ดูเรื่องกระบวนการหลังตรวจพบ

เรื่องที่ ๓ กระบวนการหลังตรวจสอบพบว่าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบพบว่า ลูกค้า หรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้า รวมถึงผู้ได้รับประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการ ผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้า มีข้อมูลตรงกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการตามมาตรา มาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ อันได้แก่ (๑) ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน (๒) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับ (๓) แจ้งข้อมูลลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าและผู้ที่ทำหรือเคยทำธุรกรรมด้วย ซึ่งมีหลักเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาตามแนวทางปฏิบัติในส่วนนี้

การตรวจสอบในเบื้องต้นและพบว่า ลูกค้า หรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้า มีข้อมูลตรงกับรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการตรวจทานข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าดังกล่าว “เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดจริง”

เรื่องที่ ๓.๑ ระงับการดำเนินการทางทรัพย์สิน

ความหมายของ การระงับดำเนินการกับทรัพย์สิน

คำว่า “ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน” ได้มีการกำหนดคำนิยามไว้ในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

“ระงับการดำเนินการ” ในที่นี้ หมายความว่า ห้ามโอน (หมายความถึง การเปลี่ยนมือ) ห้ามขาย ห้ามยกย้าย (หมายถึงสิ่งของที่เคลื่อนที่ได้ ซึ่งไม่ใช่เงินหรือตราสารทางการเงิน) ห้ามเปลี่ยนสภาพใช้ประโยชน์ (หมายถึง การเปลี่ยนทรัพย์สินหรือเงินที่ครอบครองไปเป็นทรัพย์สินอื่น แม้ในราคาเดิมหรือเปลี่ยนแปลงราคาก็ตาม) ห้ามกระทำการใด ๆ ที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจำนวน มูลค่า ปริมาณ ท่าเลที่ตั้ง หรือลักษณะของทรัพย์สินนั้น ดังนั้น คำอธิธานศัพท์ข้างต้นจึงมีความหมายไว้ดังนี้

- (๑) การห้ามโอนเงินหรือทรัพย์สินออกไปจากการครอบครองของผู้มีหน้าที่รายงาน
- (๒) ห้ามจำหน่าย ยกย้าย หรือกระทำการใด ๆ อันทำให้เงินหรือทรัพย์สินเปลี่ยนการครอบครองจากผู้มีหน้าที่รายงาน
- (๓) ห้ามเปลี่ยนสภาพของเงินหรือทรัพย์สินเป็นทรัพย์สินประเภทอื่น ๆ (ขอให้คงสภาพทรัพย์สินและการใช้ประโยชน์ของทรัพย์สินนั้นไว้)
- (๔) ห้ามดำเนินการใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงจำนวน มูลค่า ปริมาณ ท่าเลที่ตั้งหรือลักษณะของทรัพย์สิน ที่จะเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือเป็นไปในทางที่จะตกอยู่ใน

มือของบุคคลที่ถูกกำหนดทำให้บุคคลที่ถูกกำหนดอาจนำไปใช้ในกิจการเกี่ยวกับการก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ดังนั้น การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามกฎหมายนี้ หมายถึง การระงับการดำเนินการใด ๆ ที่ทำให้เงินหรือทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดซึ่งผู้มีหน้าที่รายงานได้ครอบครองไว้ถูกจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนแปลงการถือครองในลักษณะที่ทำให้พ้นไปจากการครอบครองของผู้มีหน้าที่รายงาน และอาจตกอยู่ในมือของบุคคลที่ถูกกำหนด หรืออาจถูกนำไปใช้ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้

ในกรณีที่มีการเพิ่มพูนของเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดที่ผู้มีหน้าที่รายงานระงับไว้ ไม่ว่าจะด้วยการรับโอนเข้ามาจากบุคคลภายนอก หรือผู้มีหน้าที่รายงานเป็นผู้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินเข้ามาในกองทรัพย์สินที่ระงับอยู่ตามสัญญาหรือหน้าที่ที่ตกลงกันไว้ ย่อมไม่ขัดต่อการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ซึ่งผู้มีหน้าที่รายงานย่อมสามารถทำธุรกรรมในส่วนนี้ได้ อย่างไรก็ตาม การจะดำเนินการต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นได้นั้น ต้องหมายความว่า ผู้มีหน้าที่รายงานมีการครอบครองเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดไว้ แต่หากผู้มีหน้าที่รายงานไม่มีการครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดไว้เลย (จึงไม่สามารถระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามความหมายนี้ได้) และเกิดกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการจ่าย โอน หรือแม้แต่เรียกให้บุคคลที่ถูกกำหนดชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามสัญญาหรือหน้าที่ที่ตกลงกันไว้ก่อน ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการอย่างอื่น ซึ่งจะได้กล่าวไว้ ในเรื่องที่ ๔ การดำเนินการอื่น ต่อไป

เรื่องที่ ๓.๒ การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินโดยไม่ชักช้า

หลักการดำเนินการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ตามมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและการตีความโดย FATF Recommendations ๒๐๑๒ ใช้คำว่า ดำเนินการโดยทันที (Without delay means in a matter of hours) ดังนั้น จึงควรให้ดำเนินการโดยไม่ชักช้า (ภายใน ๒๔ ชั่วโมง) นับแต่เวลาที่สำนักงานประกาศข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด (สำหรับลูกค้าที่อยู่ในระหว่างดำเนินความสัมพันธ์) หรือนับแต่เวลาที่รู้/ตรวจพบว่า เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด (สำหรับผู้ใช้บริการหรือผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/การลงทุนที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการทำธุรกรรม) แล้วแต่กรณี

การกำหนดระยะเวลาการดำเนินการกับทรัพย์สินภายใน ๒๔ ชั่วโมงในที่นี้ ได้มีการนำแนวทางการพิจารณาของ FATF ในการล่าช้าเกินกว่า ๒๔ ชั่วโมงมาประกอบการตรวจสอบของสำนักงาน ปปง. โดยแม้ผู้มีหน้าที่รายงานจะตรวจสอบพบว่าลูกค้ามีข้อมูลตรงกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ภายใน ๒๔ ชั่วโมงแรกนับแต่สำนักงาน ปปง. ประกาศข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดครั้งใหม่ แต่หากมีเหตุอันสมควรเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อมูล หลักฐาน หรือข้อเท็จจริงเพื่อยืนยันว่าลูกค้ารายนั้นเป็นบุคคล ที่ถูกกำหนดอย่างแน่แท้ก่อนการตัดสินใจระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ซึ่งทำให้เกินกว่า ๒๔ ชั่วโมงก็ได้ (แต่ผู้มีหน้าที่

รายงานจำเป็นต้องมีหลักฐานประกอบข้อเท็จจริงที่แสดงว่าผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบพบในเบื้องต้นภายใน ๒๔ ชั่วโมงแรก แต่ได้ดำเนินการตรวจสอบและตรวจทานข้อมูลสำคัญเพื่อยืนยันความเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดของลูกค้า ทำให้เวลาล่วงมาเกินกว่า ๒๔ ชั่วโมงดังกล่าว)

เรื่องที่ ๓.๓ การระงับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกกำหนด

นอกจากมาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ จะกำหนดให้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว บทบัญญัติดังกล่าวยังกำหนดหน้าที่ให้ผู้ที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลหรือนิติบุคคลดังต่อไปนี้ ต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินนั้นด้วย

(๑) ผู้กระทำการแทนบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ ผู้กระทำการตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบพบว่า ลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด มีการมอบหมายหรือสั่ง (ทั้งที่เป็นการมอบหมายโดยลายลักษณ์อักษรหรือโดยข้อเท็จจริง) ให้ผู้หนึ่งผู้ใดดำเนินการความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับผู้ที่มีหน้าที่รายงานแทนตน และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งนั้น เป็นลูกค้าที่ผู้มีหน้าที่รายงานได้ครอบครองเงินหรือทรัพย์สินไว้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวด้วย (เฉพาะทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด)

(๒) กิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง มุ่งเน้นการปิดช่องการเข้าถึงแหล่งเงิน แหล่งทุนของบุคคลที่ถูกกำหนดและเครือข่ายของบุคคลที่ถูกกำหนดตามแนวทางของมาตรฐานสากล ดังนั้น นอกจากจะกำหนดหน้าที่ในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของตัวบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ยังกำหนดให้มีการตรวจสอบว่าบุคคลที่ถูกกำหนดได้มีการควบคุมกิจการใด ๆ ที่อาจเป็นช่องทางของเงินทุนหรือเป็นเส้นทางที่ใช้ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอีก

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบพบว่าลูกค้ายรายหนึ่งรายใดเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องตรวจสอบว่าลูกค้ายดังกล่าวเป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของกิจการหรือลูกค้านิติบุคคลใดหรือไม่ (การพิจารณาถึงความเป็นผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงในที่นี้ ให้มุ่งเน้นที่การเป็นเจ้าของกิจการหรือการถือครองหุ้นในกิจการมากกว่าการครอบงำกิจการ เนื่องจากการปฏิบัติตามกฎหมายนี้กระทบต่อสิทธิในทางทรัพย์สินอย่างมาก การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาจึงต้องชัดเจนและระมัดระวังอย่างที่สุด)

เรื่องที่ ๓.๔ การแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๑๗ (๒) กำหนดให้แจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ได้ระงับการดำเนินการตามมาตรา ๘ (๑) และมาตรา ๑๗ (๑) หมายความว่า เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้กระทำการแทน หรือตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือกิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานต้องแจ้งข้อมูลเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ระงับไว้ นั้นต่อสำนักงาน ปปง. ตามแบบ ปกร.๐๓ และกำหนดระยะเวลาในการแจ้งข้อมูลการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๑๗ (๒) ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและการเก็บรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรากฏในข้อ ๓ (๒) ว่าให้ผู้มีหน้าที่รายงานแจ้งข้อมูลดังกล่าวภายใน ๑๐ วันทำการนับแต่วันที่ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด และข้อ ๓ วรรคสาม ได้กำหนดว่ากรณีที่ไม่สามารถดำเนินการแจ้งข้อมูลดังกล่าวภายใน ๑๐ วันทำการนับแต่วันที่ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ให้ผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดแจ้งเป็นหนังสือโดยระบุเหตุผลความจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการมายังสำนักงาน ปปง. เพื่อขอขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกไม่เกิน ๕ วันทำการ

อย่างไรก็ดี การแจ้งข้อมูลการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินภายใน ๑๐ วันทำการนับแต่วันที่ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้านั้น หมายความว่าเฉพาะการแจ้งครั้งแรกเมื่อมีการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน แต่ถ้าต่อมา มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นแก่เงินหรือทรัพย์สินที่ได้ระงับไว้ เช่น มีการโอนเงินหรือทรัพย์สินเข้ามาเพิ่มเติม หรือผู้มีหน้าที่รายงานจ่ายดอกเบี้ยหรือเงินปันผลเข้าบัญชีทรัพย์สินที่ถูกระงับดังกล่าว ผู้มีหน้าที่รายงานย่อมมีหน้าที่ต้องแจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ได้ระงับการดำเนินการเพิ่มเติม โดยระบุข้อมูลเงินหรือทรัพย์สินที่เปลี่ยนแปลง

โดยสรุป ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ในการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้านั้นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้กระทำการแทน หรือตามคำสั่งบุคคลที่ถูกกำหนดหรือกิจการภายใต้การควบคุมตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) แจ้งต่อสำนักงาน ปปง. ภายใน ๑๐ วันทำการ นับแต่วันที่ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน เกี่ยวกับข้อมูลทรัพย์สินที่ได้ระงับไว้ ตามแบบ ปกร.๐๓

(๒) แจ้งต่อสำนักงาน ปปง. ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลทรัพย์สินที่ได้ระงับไว้ ภายใน ๑๐ วันทำการนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับดังกล่าว ด้วยแบบ ปกร.๐๓ โดยอ้างอิงถึงการแจ้งครั้งแรกเพื่อสำนักงาน ปปง. จะได้ทราบถึงความต่อเนื่องของการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดแต่ละราย

(๓) หากไม่สามารถแจ้งต่อสำนักงาน ปปง. ภายใน ๑๐ วันทำการ นับแต่วันที่ทราบถึงการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ตามแบบ ปกร.๐๔ สามารถทำหนังสือโดยระบุเหตุผล ความจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการมายังสำนักงาน ปปง. เพื่อขอขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกไม่เกิน ๕ วันทำการ

เรื่องที่ ๓.๕ การแจ้งข้อมูลลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้า

มาตรา ๘ (๓) และมาตรา ๑๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลลูกค้าที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด และผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าดังกล่าว ซึ่งในการปฏิบัติตามหน้าที่ในเรื่องนี้ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและการเก็บรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการกำหนดระยะเวลาการแจ้งข้อมูลและขอบเขตของกลุ่มผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าไว้ใน ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดต่อสำนักงาน ปปง. ภายใน ๑๐ วันทำการนับแต่วันที่ทราบถึงการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดของลูกค้ารายนั้น ด้วยแบบ ปกร.๐๔

(๒) ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดต่อสำนักงาน ปปง. ภายใน ๑๐ วันทำการ นับแต่วันที่ทราบถึงการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดของลูกค้ารายนั้น ด้วยแบบ ปกร.๐๔

(๓) หากไม่สามารถแจ้งต่อสำนักงาน ภายใน ๑๐ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับการดำเนินการกับทรัพย์สิน เกี่ยวกับข้อมูลทรัพย์สินที่ได้รับไว้ ตามแบบ ปกร.๐๓ สามารถทำหนังสือโดยระบุเหตุผล ความจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการมายังสำนักงาน ปปง. (เพื่อขอขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกไม่เกิน ๕ วันทำการ)

(๔) ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด ซึ่งได้ทำธุรกรรมกับลูกค้าในระยะเวลาย้อนหลังไป ๒ ปีก่อนวันที่ได้มีคำสั่งให้ลูกค้ารายนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด (เช่น ลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด ถูกประกาศเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องตรวจสอบข้อมูลผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้ารายนั้น ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ย้อนหลังไป ๒ ปี ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นต้น)

(๕) หลังจากที่ได้แจ้งข้อมูลลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าภายใน ๑๐ วันทำการนับจากวันที่พบว่าลูกค้าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ต่อมา หากมีผู้ใดทำธุรกรรมกับลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดในระหว่างที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ารายนั้น หรือมีผู้ใดทำธุรกรรมกับลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด แม้ผู้มีหน้าที่รายงานไม่มีการครอบครองทรัพย์สินของลูกค้ารายดังกล่าว ผู้มีหน้าที่รายงานก็มีหน้าที่ต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าครั้งใหม่นั้น ตามแบบ ปกร.๐๔ โดยอ้างอิงการแจ้งฉบับเดิมเพื่อให้สำนักงาน ปปง. ทราบถึงเรื่องเดิมด้วย

เรื่องที่ ๓.๖ การแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยเป็นลูกค้าและผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้า

มาตรา ๘ (๓) และมาตรา ๑๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยเป็นลูกค้าและผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้านั้น ซึ่งในการปฏิบัติตามหน้าที่ในเรื่องนี้ มีการกำหนดระยะเวลาการแจ้งข้อมูลและขอบเขตของกลุ่มผู้ที่เคยเป็นลูกค้า และผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้าไว้ในระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและการเก็บรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยเป็นลูกค้าและผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้า ที่พบว่า เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดต่อสำนักงาน ปปง. ภายใน ๑๐ วันทำการนับแต่วันที่ทราบถึงการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดของผู้ที่เคยเป็นลูกค้ารายนั้นตามแบบ ปกร.๐๔ หากไม่สามารถดำเนินการแจ้งข้อมูลดังกล่าว ภายใน ๑๐ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ให้ผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดแจ้งเป็นหนังสือโดยระบุเหตุผลความจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการมายังสำนักงาน ปปง. เพื่อขอขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกไม่เกิน ๕ วันทำการ

(๒) กลุ่มผู้ที่เคยเป็นลูกค้าที่ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการตรวจสอบ ให้หมายถึง ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าที่ได้ยุติความสัมพันธ์แล้ว เคยซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน หรือการลงทุน หรือเคยทำธุรกรรม ได้เสร็จสิ้นแล้วไม่เกิน ๒ ปี

(๓) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้า หรือที่เคยใช้บริการ เคยซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน หรือการลงทุน และผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้าที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดต่อสำนักงาน ปปง. ภายใน ๑๐ วันทำการนับแต่วันที่ทราบถึงการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดด้วยแบบ ปกร.๐๔ หากไม่สามารถดำเนินการแจ้งข้อมูลดังกล่าว ภายใน ๑๐ วัน ให้ผู้มีหน้าที่รายงาน หรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดแจ้งเป็นหนังสือโดยระบุเหตุผลความจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการมายังสำนักงาน ปปง. เพื่อขอขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกไม่เกิน ๕ วันทำการ

(๔) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องแจ้งข้อมูลผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้า หรือที่เคยใช้บริการ เคยซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน หรือการลงทุน และผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้า ที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดซึ่งได้ทำธุรกรรม ในระยะเวลาย้อนหลังไป ๒ ปีก่อนวันที่ได้มีคำสั่งให้ผู้ที่เคยเป็นลูกค้า หรือที่เคยใช้บริการ เคยซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน หรือการลงทุน และผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้ากับผู้มีหน้าที่รายงานรายนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด (เช่น ผู้ที่เคยเป็นลูกค้าที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ถูกประกาศเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้มีหน้าที่รายงาน ต้องตรวจสอบข้อมูลผู้ที่เคยทำธุรกรรมกับลูกค้ารายนั้นตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ย้อนหลังไป ๒ ปี ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นต้น)

เรื่องที่ ๓.๗ บทบัญญัติคุ้มครองผู้มีหน้าที่รายงาน

ในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดและการแจ้งข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนดเป็นการดำเนินการที่กระหิณธิในชื่อเสียงและทรัพย์สินของบุคคลอย่างยิ่ง ซึ่งหากผู้มีหน้าที่รายงานได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ แม้ต่อมาภายหลังผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน หรือผู้ที่ถูกแจ้งข้อมูลต่อสำนักงาน ปปง. หรือผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการดำเนินการดังกล่าวของผู้มีหน้าที่รายงาน จะฟ้องร้องทางแพ่งหรือทางอาญาต่อผู้มีหน้าที่รายงาน พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๙ ได้บัญญัติการคุ้มครองผู้มีหน้าที่รายงานไว้ดังนี้

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ำบุคคลที่ถูกกำหนด หรือในการแจ้งข้อมูลการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินบุคคลที่ถูกกำหนด หรือการแจ้งข้อมูลลูกค้ำ ผู้ที่เคยเป็นลูกค้ำ และผู้ที่ทำธุรกรรมหรือเคยทำธุรกรรมกับลูกค้ำหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้ำตามมาตรา ๘ และ มาตรา ๑๗ และปรากฏว่า

- (๑) การดำเนินการตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด และ
 - (๒) ผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการโดยสุจริต และ
 - (๓) ผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการอย่างระมัดระวัง โดยไม่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
- “ผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งในทางแพ่ง และทางอาญา”

เรื่องที่ ๓.๘ การเก็บรักษาทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน

เนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ไม่ได้กำหนดวิธีการเก็บรักษาและบริหารทรัพย์สินที่ระงับการดำเนินการสำหรับผู้มีหน้าที่รายงาน (บทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง คือ มาตรา ๑๐ และ มาตรา ๑๙ กำหนดไว้สำหรับสำนักงานเท่านั้น)

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและแจ้งต่อสำนักงานตามมาตรา ๘ และมาตร ๑๗ แล้ว การดำเนินการเก็บรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับ ๖ ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและการเก็บรักษาและการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๔ ระบุว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่า การเก็บรักษาทรัพย์สินโดยผู้มีหน้าที่รายงาน

สาระสำคัญในระเบียบฯ : ข้อ ๔ เมื่อสำนักงานได้รับแจ้งข้อมูลการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๑๗ (๒) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งข้อมูลดังกล่าวพร้อมทั้งส่งมอบเอกสารที่เกี่ยวข้องเท่าที่มีอยู่ให้ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการทรัพย์สินทราบโดยเร็วเพื่อดำเนินการต่อไป

สำหรับการเก็บรักษาและการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินให้นำระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานจึงมีหน้าที่เก็บรักษาและบริหารทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดที่ได้ระงับการดำเนินการตามวิธีการปกติในการดำเนินธุรกิจในมาตรฐานเดียวกับที่ผู้มีหน้าที่รายงานเก็บรักษาและบริหารทรัพย์สินของลูกค้าทั่วไป

เรื่องที่ ๔ การดำเนินการอื่นในระหว่างการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน

เจตนารมณ์ในการกำหนดมาตรการการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดมุ่งหมายให้ผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการเพื่อมิให้ทรัพย์สินนั้นตกไปอยู่ในความครอบครองของคนที่ถูกกำหนด ดังนั้นการดำเนินการใด ๆ ที่ทำให้ทรัพย์สินที่ระงับนั้นเพิ่มพูนมากขึ้น ย่อมไม่ขัดต่อการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน หมายความว่า ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถรับโอนเงิน รับการส่งมอบ รับชำระเงินหรือทรัพย์สินใด ๆ เข้าสู่กองทรัพย์สินที่ได้รับไว้ โดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องขออนุญาตจากศาลแพ่ง

แต่ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานประสงค์จะหักเงินหรือทรัพย์สินออกจากบัญชีทรัพย์สินที่ได้รับไว้ แม้ว่าจะเป็นการดำเนินการตามข้อผูกพันหรือสัญญาที่มีอยู่ก่อนวันที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินหรือก่อนวันที่ลูกคำถูกสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งเพื่อดำเนินการดังกล่าว

และในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานไม่มีการครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด จึงไม่ได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินใด ๆ แต่มีสิทธิในการเรียกให้ลูกคำบุคคลที่ถูกกำหนดชำระหนี้ หรือจ่ายเงินหรือทรัพย์สินใด ๆ ตามสัญญาหรือข้อตกลงที่มีอยู่ก่อนวันที่ลูกคำถูกสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ลูกคำชำระหนี้หรือจ่ายเงินหรือทรัพย์สินใด ๆ หรือ ยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอรับชำระหนี้โดยหักจากเงินหรือบัญชีทรัพย์สินของลูกคำที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินไว้โดยผู้มีหน้าที่รายงานอื่น

ทั้งนี้ การดำเนินการที่กล่าวมาข้างต้น นอกจากผู้มีหน้าที่รายงานจะเป็นฝ่ายใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้ว กฎหมายยังกำหนดสิทธิตามมาตรา ๑๒ สำหรับผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินหรือได้รับผลกระทบจาก การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ซึ่งแต่ละประเด็นจะเกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิที่แตกต่างกันตามสาระสำคัญของบทบัญญัติดังกล่าว

เรื่องที่ ๔.๑ สิทธิตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙

ในระหว่างการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงระบุถึงการใช้สิทธิเพื่อประโยชน์ของบุคคลในการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่ได้รับไว้โดยสิทธิตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔ มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติไว้

เกี่ยวกับสิทธิของบุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้กระทำการดำเนินการกับทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๑) และมาตรา ๑๗ (๑) ที่อาจยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งในเรื่องต่อไปนี้

- (๑) ขอเพิกถอนรายชื่อออกจากการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด
- (๒) ขอให้เพิกถอนการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน และ
- (๓) ขอให้ศาลสั่งอนุญาตให้ดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการ

สาระสำคัญตามมาตรา ๑๒ ข้างต้น ไม่ใช่สิทธิของผู้มีหน้าที่รายงาน แต่ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถใช้ประโยชน์จากบทบัญญัติดังกล่าวได้ โดยระหว่างการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้กระทำการแทนหรือผู้กระทำการตามคำสั่งของลูกค้ายบุคคล ที่ถูกกำหนดหรือกิจการภายใต้การควบคุมของลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด หากมีความจำเป็นที่เงินหรือทรัพย์สินที่ระงับต้องเปลี่ยนแปลง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีเหตุมาจากผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินเองหรือจากบุคคลภายนอก ผู้มีหน้าที่รายงานอาจแจ้งให้บุคคลที่ถูกกำหนดหรือผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลสั่งอนุญาตให้ดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่ถูกระงับดังกล่าว โดยเฉพาะกรณีที่มีบุคคลที่สุจริตได้รับความเสียหายโดยต้องถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน อันเนื่องมาจากการที่ลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้เสียหายที่ถูกระงับการดำเนินการทางทรัพย์สิน สามารถใช้สิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๙ นี้

ดังนั้น สำหรับผู้มีหน้าที่รายงาน มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๙ นี้ เป็นประโยชน์เมื่อในระหว่างการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้กระทำการแทนหรือผู้กระทำการตามคำสั่งของลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด หรือกิจการภายใต้การควบคุมของลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด ต้องการจะดำเนินการใดๆ อันจะส่งผลให้ทรัพย์สินที่ถูกระงับมีการเปลี่ยนแปลงต่อจำนวน มูลค่า ปริมาณ ท่าเลที่ตั้ง หรือลักษณะของทรัพย์สิน ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถแจ้งให้ลูกค้ายทราบเกี่ยวกับสิทธิในการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตแล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานต้องปฏิบัติตามคำสั่งศาลดังกล่าว โดยยอมให้ลูกค้ายบุคคลผู้ถูกกำหนด หรือผู้กระทำการแทนหรือผู้กระทำการตามคำสั่งของลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด หรือกิจการภายใต้การควบคุมของลูกค้ายบุคคลที่ถูกกำหนด ดำเนินการตามที่ระบุในคำสั่งศาล

เรื่องที่ ๔.๒ สิทธิของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการทางทรัพย์สิน

มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติไว้เกี่ยวกับสิทธิของบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บุคคลที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน รวมถึงผู้มีหน้าที่รายงานด้วยที่สามารถยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ขอชำระหนี้แก่ผู้ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน (ตามสัญญาที่สร้างขึ้นหรือตามข้อผูกพันที่เกิดขึ้นก่อนที่จะถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน)

การยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งเพื่อขอชำระหนี้แก่ผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการทางทรัพย์สินตามมาตรา ๖๒ หมายถึงกรณีบุคคลภายนอก ประสงค์จะขอชำระหนี้เข้าบัญชีหรือกองทรัพย์สินที่ถูกระงับ (ผู้ที่ประสงค์จะดำเนินการใด ๆ อันมีผลทำให้ทรัพย์สินที่ถูกระงับ เปลี่ยนแปลงมูลค่าหรือจำนวน และผู้นั้น ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รายงานที่เป็นผู้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน) สามารถยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งตามสิทธิในมาตรานี้ได้

หมายเหตุ : ก. หากเป็นกรณีที่ ผู้มีหน้าที่รายงาน ผู้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า ประสงค์จะชำระหนี้ให้แก่ลูกค้าตามข้อผูกพันหรือสัญญาที่มีขึ้นก่อนการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน เช่น ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกค้าตามกรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบมีการออมเงินที่ทำขึ้นก่อนระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า โดยการจ่ายเงินเข้าบัญชีของลูกค้าที่ตนได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินไว้ ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถดำเนินการได้ โดยไม่ต้องยื่นคำร้องขอต่อศาล ทั้งนี้ การดำเนินการใด ๆ อันมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่ทรัพย์สินที่ถูกระงับและไม่ใช่เหตุให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นไปเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย รวมถึงไม่ทำให้เงินหรือทรัพย์สินตกอยู่ในมือของบุคคลผู้ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานย่อมดำเนินการได้ทันที

ข. ในมาตรา ๑๓ (๑) และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นการกำหนดสิทธิสำหรับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ารายนั้น ๆ

(๒) ขอชำระดอกเบี้ยหรือดอกผล ซึ่งจำเป็นต้องชำระเข้าบัญชีของผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน

การยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งเพื่อชำระดอกเบี้ย หรือดอกเบี้ย หรือเงินปันผล เข้าบัญชีเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน เป็นสิทธิของบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า ในกรณีนี้หมายความว่า บุคคลอื่นที่ไม่ได้ครอบครองทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการ ประสงค์จะจ่ายดอกเบี้ย หรือดอกผล หรือเงินปันผลเข้าบัญชีเงินหรือบัญชีทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการ บุคคลภายนอกดังกล่าว ต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอต่อศาลแพ่งตามมาตรา ๖๒

หมายเหตุ: หากผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องจ่ายดอกเบี้ย หรือดอกผล หรือเงินปันผลเข้าบัญชีของลูกค้าที่ตนได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินไว้ ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องใช้สิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลตามมาตรา ๖๒ เนื่องจาก การดำเนินการดังกล่าวแม้จะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่ทรัพย์สินที่ถูกระงับ แต่ไม่ใช่เหตุให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย รวมถึงไม่ทำให้เงินหรือทรัพย์สินตกอยู่ในมือของบุคคลผู้ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานย่อมดำเนินการได้

อนึ่ง คำว่า "บัญชี" ตามมาตรานี้ หมายความว่ารวมทั้งบัญชีเงินฝากและบัญชีทรัพย์สินที่สถาบันการเงินเปิดบริการให้แก่ลูกค้าทุกประเภท รวมถึง กองทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการโดยผู้มีหน้าที่รายงานด้วย

(๓) ขอรับชำระหนี้ ซึ่งต้องเป็นหนี้ที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุดให้ลูกคำที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินต้องชำระ และการชำระหนี้ดังกล่าวเป็นเหตุให้ต้องเรียกชำระจากทรัพย์สินที่ถูกระงับ

กรณีนี้ เกี่ยวข้องกับการขอให้ชำระหนี้ตามกฎหมายที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุดแล้วว่าลูกคำที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินต้องเป็นฝ่ายชำระหนี้ โดยเจ้าหนี้ในที่นี้ หมายถึง บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินนั้น ๆ ซึ่งเมื่อศาลสั่งอนุญาตในกรณีนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องยอมให้บุคคลภายนอกที่เป็นเจ้าหนี้เรียกชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ระงับอยู่ได้ แต่หากผู้มีหน้าที่รายงานประสงค์จะหักเงินหรือทรัพย์สินจากบัญชีของลูกคำที่ตนได้ระงับไว้ เพื่อชำระหนี้ในทำนองเดียวกันนี้ ให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๓ (๔) และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙

ดังนั้น การดำเนินการตามข้อนี้ มีเงื่อนไข ๒ ประการ คือ (๑) ผู้ที่จะยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเรียกให้ชำระหนี้จากทรัพย์สินที่ถูกระงับ ต้องเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาถึงที่สุด และ (๒) ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องนี้ ทำให้บุคคลภายนอกที่จะเรียกชำระหนี้จากบัญชีเงินหรือทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการเนื่องจากการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ต้องมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นของบุคคลภายนอกที่จะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ และนำคำพิพากษาดังกล่าวมายื่นคำร้องขออนุญาตจากศาลแพ่งเพื่อดำเนินการเรียกชำระหนี้คืนจากบัญชีทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด

(๔) ขอดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่อยู่ระหว่างระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินด้วยเหตุเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด (เฉพาะรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามคำสั่งศาลเท่านั้น)

ข้อนี้ ใช้เฉพาะกับกองทรัพย์สินหรือบัญชีเงินที่ถูกระงับเพราะความเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดโดยศาลสั่ง (เฉพาะเหตุมาจากการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดที่ประเทศไทยเป็นผู้ประกาศรายชื่อ ไม่รวมถึงบุคคลที่ถูกกำหนดตามมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ)

กรณีนี้ เป็นสิทธิของบุคคลภายนอก รวมถึงผู้มีหน้าที่รายงานที่เป็นผู้ระงับการดำเนินการที่จะยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อดำเนินการใด ๆ อันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของบัญชีหรือกองทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการด้วยเหตุจากการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ หากผู้มีหน้าที่รายงานระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินกับบัญชีหรือกองทรัพย์สินของลูกคำซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามคำสั่งศาลไทย หรือของผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด

ดังกล่าว หรือของกิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลดังกล่าว (บุคคลที่ถูกกำหนดอันเป็นเหตุเริ่มต้นของการ
ระงับ ต้องเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามคำสั่งศาล ในมาตรา ๗) ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถใช้สิทธิตามข้อนี้ได้

กฎหมายบัญญัติสิทธิในข้อนี้ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลภายนอกที่จำเป็นต้อง
ดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดซึ่งอยู่ระหว่างการระงับการดำเนินการ (ซึ่งการดำเนินการ
นี้ไม่อยู่ในขอบเขตของมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) และ มาตรา ๑๔ ตามเงื่อนไข ๓ ข้อที่ได้กล่าวมาข้างต้น)
มีช่องทางในการได้รับชำระหนี้หรือใช้สิทธิเรียกร้องต่าง ๆ จากบัญชีหรือกองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด
ซึ่งถูกระงับตามกฎหมายนี้

ดังนั้น การยื่นคำร้องตามมาตรา ๑๓ (๔) เป็นทางออกของผู้มีหน้าที่รายงาน เมื่อต้องการใช้
สิทธิเรียกร้องในการหักเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อชำระหนี้ตามสัญญาหรือข้อผูกพันที่เกิดขึ้น
ก่อนการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน หรือกล่าวได้ว่ากรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับ
ทรัพย์สินของลูกค้า (อันเนื่องมาจากเหตุการณ์เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามคำสั่งศาลในมาตรา ๗ มีความ
จำเป็นต้องดำเนินการใด ๆ อันขัดกับหน้าที่ในการระงับการดำเนินการทางทรัพย์สินของลูกค้า ผู้มีหน้าที่
รายงานต้องยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลสั่งอนุญาตดำเนินการนั้น ๆ

หมายเหตุ การดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ ให้ยื่นต่อศาลแพ่ง
และนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เรื่องที่ ๕ การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

แม้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ จะมีได้มีบทบัญญัติที่กำหนดชัดเจนถึงหน้าที่ในการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการทำธุรกรรมของลูกค้าย่อมเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง แต่ในมาตรา ๙ และ ๑๘ ก็บัญญัติให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบายและมาตรการอื่น ๆ เป็นแนวทางในการป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ประกอบกับประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง การกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงและการกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือมาตรการอื่นใดเพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ข้อ ๒ (๑) (ง) ได้กำหนดให้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการตรวจสอบธุรกรรมของลูกค้าทุกรายว่าเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงหรือไม่

ในการกำหนดนโยบาย หรือมาตรการ หรือแนวทางในการตรวจสอบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดพฤติกรรมเบื้องต้นที่ควรตรวจสอบว่าอาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และกำหนดส่วนงานหรือบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบข้อมูลของลูกค้า ผู้ทำธุรกรรม ก่อนจะพิจารณาว่าควรรายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือไม่ ทั้งนี้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบพฤติกรรมของการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เพื่อจะใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบรูปแบบการทำธุรกรรมและเส้นทางการเงินของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม

เรื่องที่ ๕.๑ การรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเรื่องการพบบุคคลที่ถูกกำหนด

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานพบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ปปง. (ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒) อันได้แก่ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

- (๑) ลูกค้ายรายหนึ่งรายใดหรือหลายรายเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้กระทำการแทนหรือตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด กิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ
- (๒) มีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกกำหนดเกิดขึ้นเมื่อตรวจสอบพบว่าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

หมายเหตุ : เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการส่งรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยในข้อนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานยังคงมีหน้าที่ในการแจ้งข้อมูลตามมาตรา ๘ (๒) (๓) และ ๑๗ (๒) (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและ

ปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ด้วย

เรื่องที่ ๕.๒ การตรวจสอบเพื่อรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ขั้นตอนการตรวจสอบข้อเท็จจริงของลูกค้าที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถดำเนินการได้ตามแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เนื่องจากการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย เป็นกระบวนการหนึ่งที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนดไว้

ข้อแนะนำสำหรับการตรวจสอบข้อเท็จจริงหลังจากที่พบเบาะแสว่าลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้ามีการทำธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง คือ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดกระบวนการให้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าสามารถตรวจสอบและแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าอย่างกว้างขวาง ไม่จำเป็นต้องตรวจสอบเฉพาะข้อมูลการดำเนินความสัมพันธ์กับผู้มีหน้าที่รายงานเท่านั้น อาจพึงพาข้อมูลสาธารณะอื่นหรือข้อมูลจากสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่สามารถให้ข้อมูลได้ ทั้งนี้ แนวทางในการตรวจสอบข้อเท็จจริง อาจพิจารณาตรวจสอบข้อมูลการเส้นทางการโอนเงิน ตัวอย่างเช่น

- ตรวจสอบข้อมูลผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าในยอดจำนวนเงินมูลค่าสูงว่าผู้ทำธุรกรรมดังกล่าวอยู่ในพื้นที่/ประเทศที่มีความเสี่ยงสูงด้านการก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงหรือไม่ (กรณีที่สามารถตรวจสอบข้อมูลผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้าได้)
- ตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมของลูกค้าว่ามีการโอนเงินไปยังบัญชีที่อยู่ในพื้นที่ ที่เสี่ยงสูงด้านการก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือไม่
- ตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมของลูกค้าว่ามีการถอนเงินสดในสาขาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือไม่
- ตรวจสอบข้อมูลของลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าในฐานข้อมูลสาธารณะหรือเว็บไซต์ของลูกค้าหรือผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้า (กรณีที่เป็นนิติบุคคลและมีเว็บไซต์ขององค์กร)
- กรณีเกี่ยวข้องกับมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์ หรือกลุ่มกิจกรรม อาจตรวจสอบข้อมูลในฐานข้อมูลสาธารณะหรือเว็บไซต์เพื่อดูกิจกรรมของมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์ หรือกลุ่มกิจกรรมดังกล่าวว่ามีการทำกิจกรรมในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้ายในช่วงเวลาใกล้เคียงกับวันที่ลูกค้าทำธุรกรรมหรือไม่ (ถ้าเป็นระยะเวลาที่ห่างกันมาก ลูกค้าอาจไม่ได้ประสงค์จะส่งเงินเพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมดังกล่าวจริง)

- ตรวจสอบการทำธุรกรรมหลายทอดของลูกค้าและผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้า โดยเฉพาะเมื่อพบว่าการโอนมูลค่าเงินจำนวนมากถึงลูกค้าและลูกค้าโอนต่อไปยังบุคคล/นิติบุคคลอื่นในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน และบัญชีปลายทางได้ถอนเงินออกไป ณ สาขาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงด้านการก่อการร้าย

นอกจากตัวอย่างข้างต้นแล้ว หากผู้มีหน้าที่รายงานพบว่ามีข้อมูลอื่นที่ควรต้องตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือมีรูปแบบการกระทำที่ผิดปกติซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ผู้มีหน้าที่รายงานควรจัดทำเป็นแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบธุรกรรมที่อาจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยไม่ปิดกั้นการค้นหาข้อมูลใหม่ๆ เพื่อให้บุคลากรที่ตรวจสอบมีแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่

เรื่องที่ ๕.๓ การรายงานต่อสำนักงาน ปปง.

สำหรับการรายงานต่อสำนักงาน ปปง. ให้ดำเนินการตามกระบวนการที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนดไว้ เรื่องการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย อันได้แก่

(๑) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดขั้นตอนในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยที่ตรวจพบ

(๒) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดขั้นตอนการอนุมัติลงนามโดยผู้บริหารระดับสูงก่อนส่งเป็นรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ปปง.

(๓) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามแบบ หลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

หมายเหตุ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรายงานธุรกรรมสงสัยให้เป็นไปแนวทางปฏิบัติเรื่องการรายงานธุรกรรม

เรื่องที่ ๖ การกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และบทลงโทษกรณีฝ่าฝืน

การกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เป็นความผิดหลักแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ด้วย

ในเรื่องที่ ๖ นี้ จะได้กล่าวถึงฐานความผิดและบทลงโทษที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีหน้าที่รายงานอันได้แก่ การดำเนินการอันอาจเป็นการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดและการแจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับการดำเนินการและข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด ตามมาตรา ๘ (๑) (๒) และ (๓)

เรื่องที่ ๖.๑ ความผิดฐาน “สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย”

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดความผิดอาญาฐาน “สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย” โดยมีองค์ประกอบความผิดดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้จัดหาเงินหรือทรัพย์สิน หรือรวบรวม หรือ
- (๒) เป็นผู้ทำธุรกรรม หรือเป็นผู้รับทำธุรกรรม หรือจัดให้มีการทำธุรกรรมทางการเงินหรือทรัพย์สิน ดำเนินการอย่างใดก็ตาม หรือ
- (๓) เป็นผู้ดำเนินการด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม
- (๔) การกระทำใน (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) นั้น ต้องมีองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้
 - เพื่อการก่อการร้าย หรือ
 - โดยรู้อยู่แล้วว่าผู้กระทำรู้ได้ว่าผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิดดังกล่าว คือ บุคคลที่ถูกกำหนด หรือบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย หรือ
 - ผู้กระทำความผิดดำเนินการโดยเจตนาเพื่อสนับสนุนกิจกรรมใด ๆ ของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของบุคคลหรือขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย

จากองค์ประกอบความผิดข้างต้น ผู้มีหน้าที่รายงานอาจมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำในข้อ (๒) ได้มากที่สุด ดังนั้น เมื่อมีการรับทำธุรกรรม ให้บริการ ขายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการลงทุนกับลูกค้า หรือระหว่างลูกค้ากับผู้อื่น ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องตรวจสอบธุรกรรมดังกล่าวเพื่อป้องกันมิให้เป็นการให้บริการที่ผู้รับประโยชน์จากการดำเนินธุรกรรมหรือการให้บริการนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

- การรับโทษ** ผู้กระทำ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนหรือร่วมสมคบกันกระทำ รับโทษเต็มส่วน
- ระวางโทษ**
- (สำหรับบุคคลธรรมดา) จำคุกตั้งแต่ ๒ ปีถึง ๑๐ ปี และ/หรือ ปรับตั้งแต่ ๔๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - (สำหรับนิติบุคคล) ปรับตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และ
 - (สำหรับบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในนิติบุคคลที่กระทำผิด) (๑) บุคคลที่สั่งการให้กระทำความผิดหรือ (๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน/บุคลากรรายหนึ่งรายใดที่มีหน้าที่หรือรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่สั่งการ (ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ให้เกิดการกระทำความผิด) จำคุกตั้งแต่ ๒ ปีถึง ๑๐ ปี และ/หรือ ปรับตั้งแต่ ๔๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมายเหตุ : บทบัญญัติมาตรา มาตรา ๒๕ ผู้ใดจัดหา รวบรวม หรือดำเนินการทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือดำเนินการ ด้วยประการใด ๆ เพื่อการก่อการร้าย หรือโดยรู้อยู่แล้วว่าผู้ได้รับประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สิน หรือจากการดำเนินการนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือโดยเจตนาให้เงินหรือทรัพย์สินหรือการดำเนินการนั้น ถูกนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของบุคคลที่ถูกกำหนดหรือของบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่ การก่อการร้าย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้สนับสนุนหรือผู้สมคบกันในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในการกระทำความผิดนั้น

นิติบุคคลใดกระทำความผิดหรือพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือเป็นผู้สนับสนุนหรือผู้สมคบในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท

ในกรณีที่การกระทำความผิดของนิติบุคคลตามวรรคสี่เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เรื่องที่ ๖.๒ ความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนหน้าที่ตามมาตรา ๘

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีหน้าที่รายงานไว้ ดังนี้

(๑) กรณีฝ่าฝืน ไม่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและแจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับฯ มาตรา ๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำดังต่อไปนี้

- กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานไม่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้กระทำการแทนหรือผู้กระทำการตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ กิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๑)) หรือ

- กรณีผู้มีหน้าที่รายงานไม่แจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ได้ระงับการดำเนินการตามมาตรา ๘ (๑) (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๒))

ระวางโทษ - ปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานซึ่งเป็นนิติบุคคล)

- จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (สำหรับบุคคลธรรมดา)

การลงโทษแก่ตัวบุคคล (๑) บุคคลที่สั่งการให้ฝ่าฝืนหรือไม่ให้ปฏิบัติ

(๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน/บุคลากรรายหนึ่งรายใดที่มีหน้าที่หรือรับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๑) หรือ (๒) ไม่สั่งการ (ให้ปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๑) หรือ (๒)) หรือ ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ (หมายถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๑)หรือ(๒))

หมายเหตุ บุคคลที่จะได้รับโทษตามมาตรา ๒๓ วรรคสามนี้ อาจได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่หรือความรับผิดชอบในการสั่งการหรืออนุมัติให้ผู้ใดบังคับบัญชา ดำเนินการตามมาตรา ๘(๑) หรือ (๒) หรืออาจเป็นพนักงานของผู้มีหน้าที่รายงานที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๑) หรือ (๒) และเกิดการไม่สั่งการ ไม่อนุมัติ หรือไม่ปฏิบัติ ทั้งนี้รวมถึงบุคคลที่ไม่มีหน้าที่ในการสั่ง แต่ได้สั่งให้เกิดการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ แล้วแต่กรณี จึงจะได้รับโทษตามมาตรา

(๒) กรณีฝ่าฝืน ไม่แจ้งสำนักงาน ป.ป.ง. เกี่ยวกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่ได้ทำธุรกรรมกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำดังต่อไปนี้

- กรณีผู้มีหน้าที่รายงานไม่แจ้งให้สำนักงานทราบเกี่ยวกับผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่มีหรือเคยมีการทำธุรกรรมกับผู้นั้น (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘(๓))

ระวางโทษ - ปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกวันละห้าพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานซึ่งเป็นนิติบุคคล)

- จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (สำหรับบุคคลธรรมดา)

การลงโทษแก่ตัวบุคคล (๑) บุคคลที่สั่งการให้ฝ่าฝืนหรือไม่ให้ปฏิบัติ

(๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน/บุคลากรรายหนึ่งรายใดที่มีหน้าที่หรือรับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๑) หรือ (๒) ไม่สั่งการ (ให้ปฏิบัติตามมาตรา ๘(๑) หรือ (๒)) หรือ ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่(หมายถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๘(๑) หรือ (๒))

หมายเหตุ (หลักการลงโทษแก่ตัวบุคคล ใช้หลักการเดียวกันกับมาตรา ๒๓ วรรคสาม)

เรื่องที่ ๒.๓ การเปรียบเทียบปรับ

กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานในฐานนิติบุคคล กระทำความผิดดังต่อไปนี้ จัดเป็นความผิดที่เข้าสู่กระบวนการเปรียบเทียบได้ โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

- (๑) มาตรา ๒๓ (กรณีฝ่าฝืน ไม่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและแจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับฯ)
- (๒) มาตรา ๒๔ (กรณีฝ่าฝืน ไม่แจ้งสำนักงาน ป.ป.ง. เกี่ยวกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่ได้ทำธุรกรรมกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด)
- (๓) มาตรา ๒๕ (กรณีกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ตัวการ/ผู้ใช้/ผู้สนับสนุนและพยายามกระทำความผิด)

เรื่องที่ ๗ การกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และบทลงโทษกรณีฝ่าฝืน

การกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ด้วย

ในเรื่องที่ ๗ นี้ จะได้กล่าวถึงฐานความผิดและบทลงโทษที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีหน้าที่รายงานอันได้แก่ การดำเนินการอันอาจเป็นการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดและการแจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับการดำเนินการและข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด ตามมาตรา ๑๗ (๑) (๒) และ (๓)

เรื่องที่ ๗.๑ ความผิดฐาน “สนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง”

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดความผิดฐาน “สนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” โดยมีองค์ประกอบความผิดดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้จัดหาเงินหรือทรัพย์สิน หรือรวบรวม หรือ
- (๒) เป็นผู้ทำธุรกรรม หรือเป็นผู้รับทำธุรกรรม หรือจัดให้มีการทำธุรกรรมทางการเงินหรือทรัพย์สิน ดำเนินการอย่างใดก็ตาม หรือ
- (๓) เป็นผู้ดำเนินการด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม
- (๔) การกระทำใน (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) นั้น ต้องมีองค์ประกอบข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้
 - เพื่อการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือ
 - โดยรู้อยู่แล้วว่าผู้กระทำรู้ได้ว่าผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการกระทำดังกล่าว คือ บุคคลที่ถูกกำหนด หรือบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือ
 - ผู้กระทำดำเนินการโดยเจตนาเพื่อสนับสนุนกิจกรรมใดๆของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของบุคคลหรือขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

จากองค์ประกอบความผิดข้างต้น ผู้มีหน้าที่รายงานอาจมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำในข้อ (๒) ได้มากที่สุด ดังนั้น เมื่อมีการรับทำธุรกรรม ให้บริการ ขายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการลงทุน กับลูกค้า หรือระหว่างลูกค้ากับผู้อื่น ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ต้องตรวจสอบธุรกรรมดังกล่าวเพื่อป้องกันมิให้เป็นการให้บริการที่ผู้รับประโยชน์จากการดำเนินธุรกรรมหรือการให้บริการนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

การรับโทษ ผู้กระทำ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุนหรือร่วมสมคบกันกระทำ รับโทษเต็มส่วน

ระวางโทษ - (สำหรับบุคคลธรรมดา) จำคุกตั้งแต่ ๒ ปีถึง ๑๐ปี และ/หรือ ปรับตั้งแต่ ๔๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- (สำหรับนิติบุคคล) ปรับตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และ

- (สำหรับบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในนิติบุคคลที่กระทำความผิด) (๑) บุคคลที่สั่งการให้กระทำความผิดหรือ (๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน/บุคลากรรายหนึ่งรายใดที่มีหน้าที่หรือรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมายไม่สั่งการ (ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ทำให้เกิดการกระทำความผิด) จำคุกตั้งแต่ ๒ ปีถึง ๑๐ปี และ/หรือ ปรับตั้งแต่ ๔๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมายเหตุ : บทบัญญัติมาตรา มาตรา ๒๕ ผู้ใดจัดหา รวบรวม หรือดำเนินการทางการเงินหรือทรัพย์สิน หรือดำเนินการด้วยประการใด ๆ เพื่อการแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง หรือโดยรู้อยู่แล้วว่าผู้ได้รับประโยชน์ทางการเงิน หรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือโดยเจตนาให้เงินหรือทรัพย์สิน หรือการดำเนินการนั้นถูกนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง ผู้นั้นกระทำ ความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้สนับสนุนหรือผู้สมคบกันในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในการกระทำความผิดนั้น

นิติบุคคลใดกระทำความผิดหรือพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือเป็นผู้สนับสนุนหรือผู้สมคบในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท

ในกรณีที่การกระทำความผิดของนิติบุคคลตามวรรคสี่เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าว มีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เรื่องที่ ๗.๒ ความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนหน้าที่ตามมาตรา ๑๗

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายการแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีหน้าที่รายงานไว้ ดังนี้

(๑) กรณีฝ่าฝืน ไม่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและแจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับ

มาตรา ๒๓ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำความดังต่อไปนี้

- กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดผู้กระทำการแทนหรือผู้กระทำการตามคำสั่งของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือ กิจการภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนด (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ (๑)) หรือ

- กรณีผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่แจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ได้ระงับการดำเนินการตามมาตรา ๑๗ (๑) (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ (๒))

ระวางโทษ - ปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานซึ่งเป็นนิติบุคคล)

- จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (สำหรับบุคคลธรรมดา)

การลงโทษแก่ตัวบุคคล (๑) บุคคลที่สั่งการให้ฝ่าฝืนหรือไม่ให้ปฏิบัติ

(๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน/บุคลากรรายหนึ่งรายใดที่มีหน้าที่หรือรับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) ไม่สั่งการให้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) หรือ ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่(หมายถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒))

หมายเหตุ แสดงว่า บุคคลที่จะได้รับโทษตามมาตรา ๒๓ วรรคสามนี้ อาจได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่หรือความรับผิดชอบในการสั่งการหรืออนุมัติให้ผู้ได้บังคับบัญชาดำเนินการตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) หรืออาจเป็นพนักงานของผู้มีหน้าที่รายงานที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) และเกิดการไม่สั่งการไม่อนุมัติ หรือไม่ปฏิบัติ ทั้งนี้ รวมถึงบุคคลที่ไม่มีหน้าที่ในการสั่ง แต่ได้สั่งให้เกิดการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติแล้วแต่กรณี จึงจะได้รับโทษตามมาตรานี้

(๒) กรณีฝ่าฝืน ไม่แจ้งสำนักงาน ปปง. เกี่ยวกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่ได้ทำธุรกรรมกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดบทลงโทษสำหรับการกระทำความดังต่อไปนี้

- กรณีผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่แจ้งให้สำนักงานทราบเกี่ยวกับผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่มีหรือเคยมีการทำธุรกรรมกับผู้นั้น (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ (๓))

ระวางโทษ - ปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกวันละห้าพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานซึ่งเป็นนิติบุคคล)

- จำกัดไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (สำหรับบุคคลธรรมดา)

การลงโทษแก่ตัวบุคคล (๑) บุคคลที่สั่งการให้ฝ่าฝืนหรือไม่ให้ปฏิบัติ

(๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงาน/บุคลากรรายหนึ่งรายใดที่มีหน้าที่หรือรับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) ไม่สั่งการ (ให้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒)) หรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ (หมายถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒))

หมายเหตุ (หลักการลงโทษแก่ตัวบุคคล ใช้หลักการเดียวกันกับมาตรา ๒๓ วรรคสาม)

เรื่องที่ ๗.๓ การเปรียบเทียบปรับ

กรณีที่มีหน้าที่รายงานในฐานะนิติบุคคล กระทำความผิดดังต่อไปนี้ จัดเป็นความผิดที่เข้าสู่กระบวนการเปรียบเทียบได้ โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๑) มาตรา ๒๓ (กรณีฝ่าฝืน ไม่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและแจ้งข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับฯ)

(๒) มาตรา ๒๔ (กรณีฝ่าฝืน ไม่แจ้งสำนักงานเกี่ยวกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่ได้ทำธุรกรรมกับลูกค้าหรือผู้ที่เคยเป็นลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด)

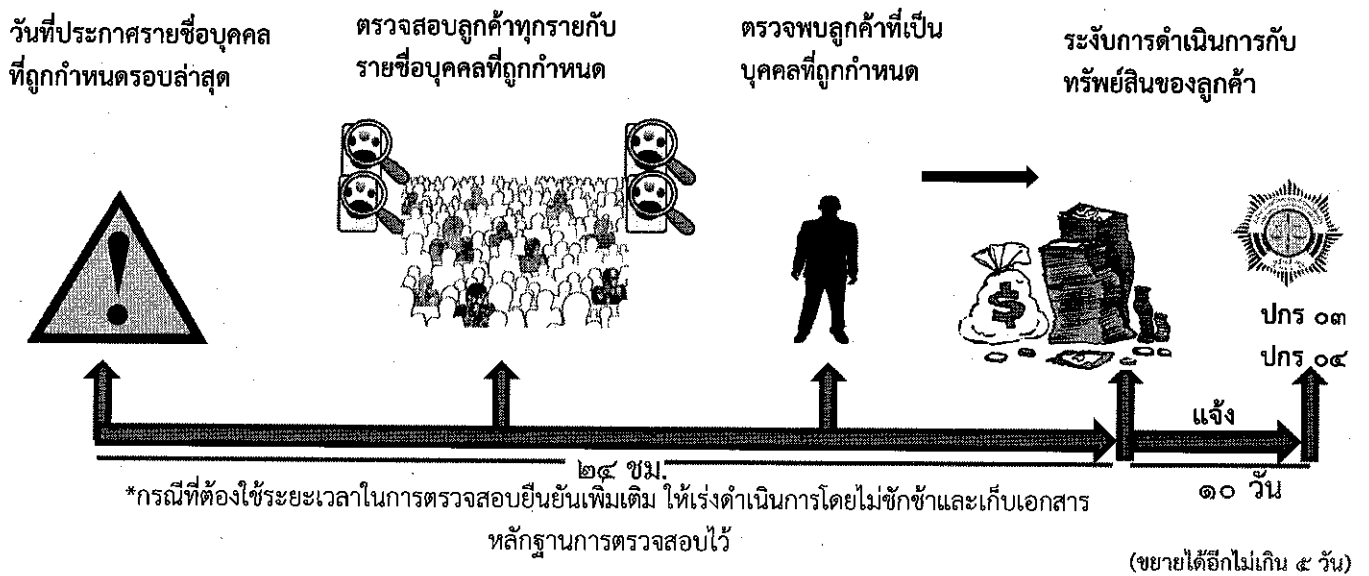
(๓) มาตรา ๒๕ (กรณีกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ตัวการ/ผู้ใช้/ผู้สนับสนุนและพยายามกระทำ)

ภาคผนวก

แผนภาพและข้อแนะนำกรณีเกิดปัญหาจากการดำเนินการกับบุคคลที่ถูกกำหนด

เนื่องจากผู้มีหน้าที่รายงานแต่ละประเภท มีโครงสร้างผลิตภัณฑ์และบริการ ตลอดจนวิธีการติดต่อหรือรับลูกค้าที่แตกต่างกัน ในเรื่องนี้ จะได้แนะนำวิธีการสำหรับธุรกรรมที่อาจเป็นปัญหากับผู้มีหน้าที่รายงาน

(๑) ระยะเวลาในการตรวจสอบและดำเนินการกับลูกค้า

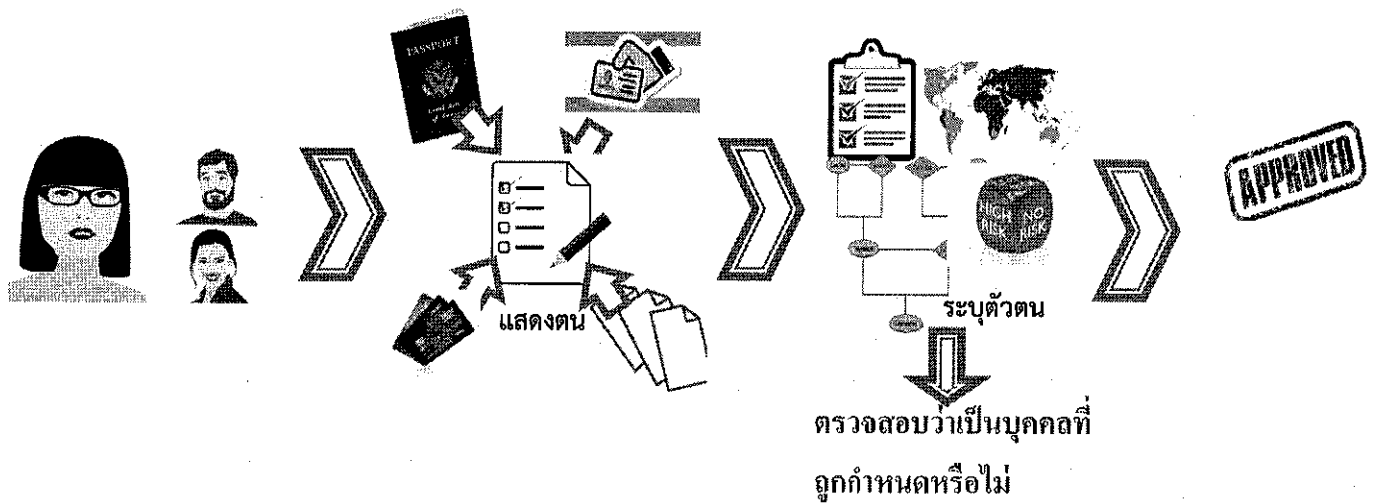
(๒) ระยะเวลาในการตรวจสอบและดำเนินการกับผู้ที่เคยเป็นลูกค้า

กรณีผู้ที่เคยเป็นลูกค้า

(๓) ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ถูกกำหนด

(๓.๑) กรณีลูกค้าใหม่

(๓.๒) กรณีลูกค้าเป็นผู้ใช้บริการ หรือผู้ซื้อสินค้า/ผลิตภัณฑ์ทางการเงิน/ลงทุน ผู้ว่าจ้างเป็นครั้งคราว

(๔) กรณีเกิดปัญหาจากการดำเนินการกับบุคคลที่ถูกกำหนด

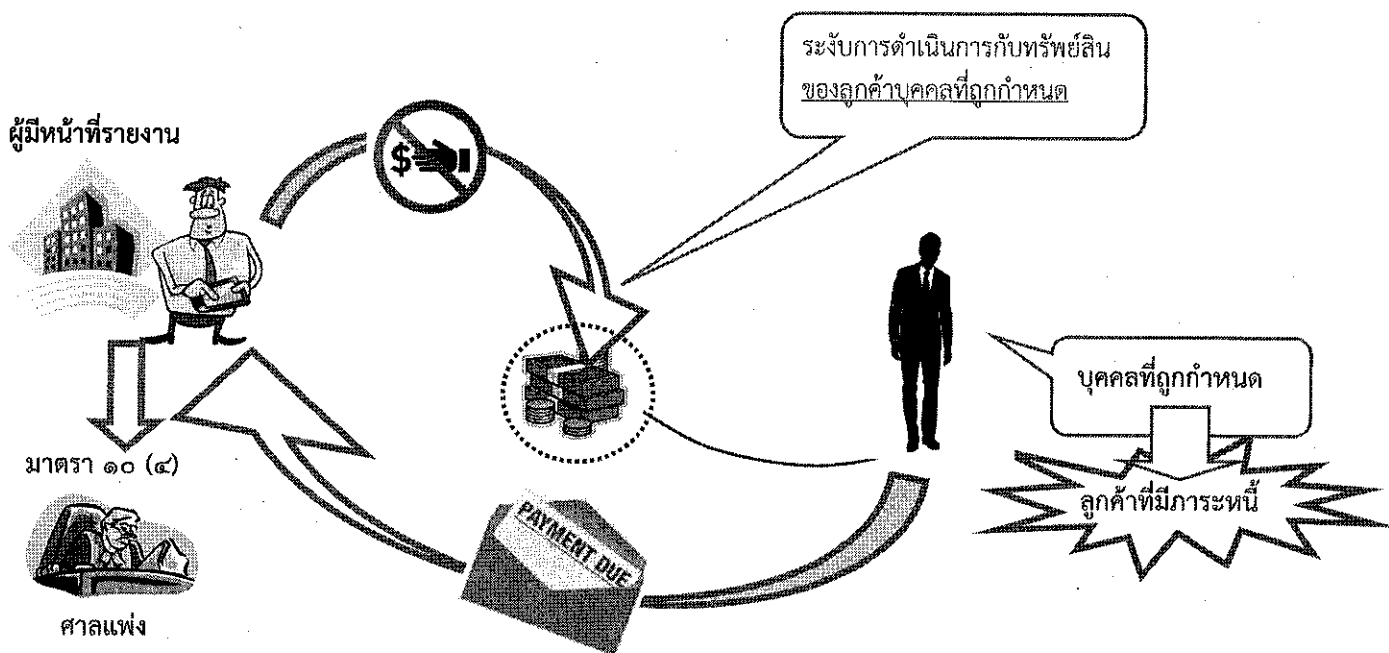
(๔.๑) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับ ฯ เป็นเจ้าหนี้

เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานได้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าดังกล่าว แต่ปรากฏว่าลูกค้าที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินเป็นลูกหนี้ที่มีหน้าที่ชำระหนี้แก่ผู้มีหน้าที่รายงาน และผู้มีหน้าที่รายงานประสงค์จะได้รับการชำระหนี้จากเงินหรือทรัพย์สินที่ตนได้ระงับไว้ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการดังนี้

ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลแพ่ง เพื่อขอให้ศาลอนุญาตให้ผู้มีหน้าที่รายงานได้รับชำระหนี้จากเงินหรือทรัพย์สินที่ตนได้ระงับไว้ ตามมาตรา ๑๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและ

ปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙

หมายเหตุ มาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) และมาตรา ๑๙ ได้รับการตีความจากความเห็นของคณะผู้ร่างกฎหมายฉบับนี้ว่า เป็นสิทธิที่บุคคลภายนอกจะใช้ กรณีที่มีข้อผูกพันหรือสัญญาที่เกี่ยวข้องกับเงินหรือทรัพย์สินในบัญชีของลูกค้าที่ถูกกระทำการดำเนินการกับทรัพย์สิน ซึ่งกรณีเป็นผู้มีหน้าที่รายงาน ใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ (๔) เท่านั้น

(๔.๒) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานเป็นเจ้าหน้าที่ที่ไม่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า

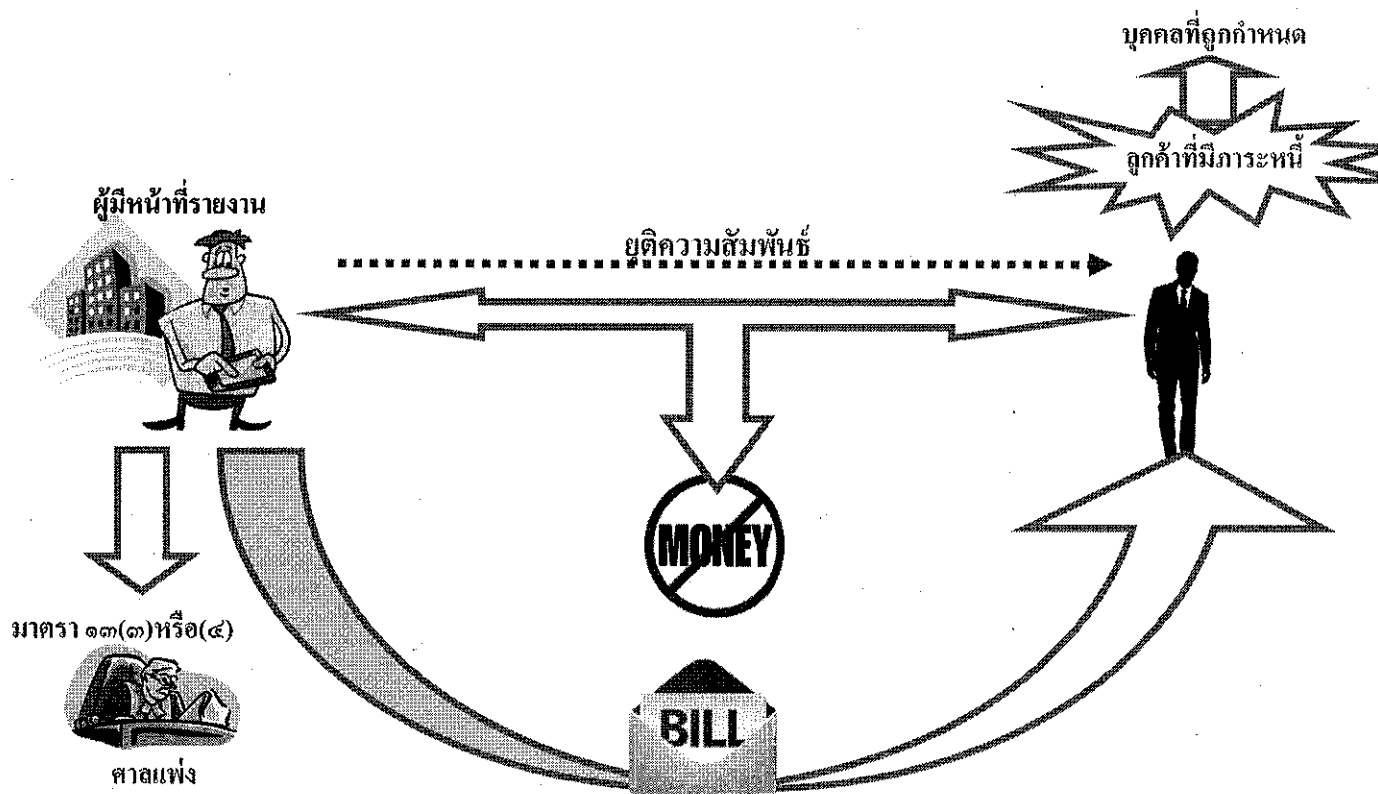
โดยหลักการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (กฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า) เมื่อพบว่าลูกค้าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานต้องกำหนดเป้าหมายว่ายุติความสัมพันธ์สำหรับลูกค้ารายนั้น (แต่หากมีการครอบครองทรัพย์สินของลูกค้าไว้ ก็ต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง) ในกรณีนี้ ก่อนยุติความสัมพันธ์ ผู้มีหน้าที่รายงานจำเป็นต้องดำเนินการเรียกให้ลูกค้าชำระหนี้ให้ครบถ้วนเพื่อจะได้ยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจ ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถดำเนินการได้ ๒ ประการ คือ

ประการแรก ผู้มีหน้าที่รายงานยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๓(๓) และมาตรา ๑๙ ในฐานะเป็นบุคคลภายนอกที่ขอรับชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดที่ถูกกระทำการดำเนินการโดยผู้มีหน้าที่รายงานอื่น แต่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ใช้สิทธิเรียกร้องขอรับชำระหนี้ ต้องดำเนินการทางศาลให้ศาลมีคำสั่ง

ถึงที่สุดว่าลูกค้าเป็นฝ่ายต้องชำระหนี้แก่ผู้มีหน้าที่รายงานก่อน จึงจะถือคำพิพากษาดังกล่าวมายื่นคำร้องตามมาตรา ๑๓ (๓) และมาตรา ๑๔ นี้ได้ หรือ

ประการที่สอง ผู้มีหน้าที่รายงาน ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๓ (๔) ขอให้ศาลสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงาน ได้รับชำระหนี้จากบัญชีเงินหรือทรัพย์สินที่ถูกระงับไว้ (โดยผู้มีหน้าที่รายงานรายอื่น) โดยอนุโลม

(๔.๓) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานเป็นเจ้าหนี้ที่ไม่การระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า (ต่อ)

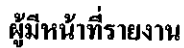
(๔.๔) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานรับชำระหนี้จากลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อชำระหนี้ตามกฎหมาย

โดยหลักการ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องปฏิบัติตามธุรกรรมของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด (ตามกฎหมายกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า) แต่เนื่องจากการรับทำธุรกรรมที่ลูกค้าชำระหนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้มีหน้าที่รายงานผู้สุจริต ดังนั้นผู้มีหน้าที่รายงานสามารถใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ (๔) และมาตรา ๑๔ เพื่อขอให้ศาลอนุญาตให้รับชำระหนี้จากลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด (หากไม่ยื่นขออนุญาตจากศาล ผู้มีหน้าที่รายงานอาจเสี่ยงต่อการทำธุรกรรมอันเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่ถูกกำหนด เข้าข่ายองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙)

ในการยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๑๓ (๔) ผู้มีหน้าที่รายงานอาจต้องระบุในคำร้องชัดเจนว่า “การรับทำธุรกรรมการชำระหนี้ของลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานประสงค์จะรับชำระหนี้เพื่อประโยชน์ของผู้มีหน้าที่รายงาน” มิฉะนั้น การรับเงินหรือทรัพย์สินจากบุคคลที่ถูกกำหนดโดยไม่ระบุวัตถุประสงค์ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องดำเนินการตามมาตรา ๘ (๑) และมาตรา ๑๗ (๑) คือ เมื่อรับเงินหรือทรัพย์สินจากลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว ต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินนั้น ซึ่งทำให้ผู้มีหน้าที่รายงานไม่ได้รับชำระหนี้ในที่สุด

หรือหากผู้มีหน้าที่รายงานเคยฟ้องร้องดำเนินคดีจนถึงที่สุด โดยศาลมีคำสั่งให้ลูกค้า (ลูกหนี้) ต้องชำระหนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาล ขอให้ลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดชำระหนี้ได้ตามมาตรา ๑๓ (๓) และมาตรา ๑๔ อย่างไรก็ตามการใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ ไว้ว่า มาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) และมาตรา ๑๔ เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิสำหรับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า ดังนั้น ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ ควรเป็นผู้มีหน้าที่รายงานที่เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาถึงที่สุด และไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ารายนั้น ๆ (หากเจ้าหนี้เป็นผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้านี้บุคคลที่ถูกกำหนดให้ใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ (๔) ตามที่อธิบายในวรรคแรก)

หมายเหตุ: สำหรับแนวทางการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องนี้ไว้ว่า ผู้มีหน้าที่รายงานอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอดำเนินการใด ๆ อันเป็นปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการกับบุคคลที่ถูกกำหนด แม้จะไม่เกี่ยวข้องกับการหักเงินจากบัญชีทรัพย์สินที่ถูกระงับก็ตาม โดยใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ (๔) โดยอนุโลม เนื่องจาก เจตนารมณ์ในการบัญญัติมาตรา ๑๓ (๔) ก็เพื่อให้เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิในทางเปิดกว้างสำหรับผู้มีหน้าที่รายงานในกรณีที่เกิดปัญหาที่อาจต่อเนื่องจากการดำเนินการกับบุคคลที่ถูกกำหนด

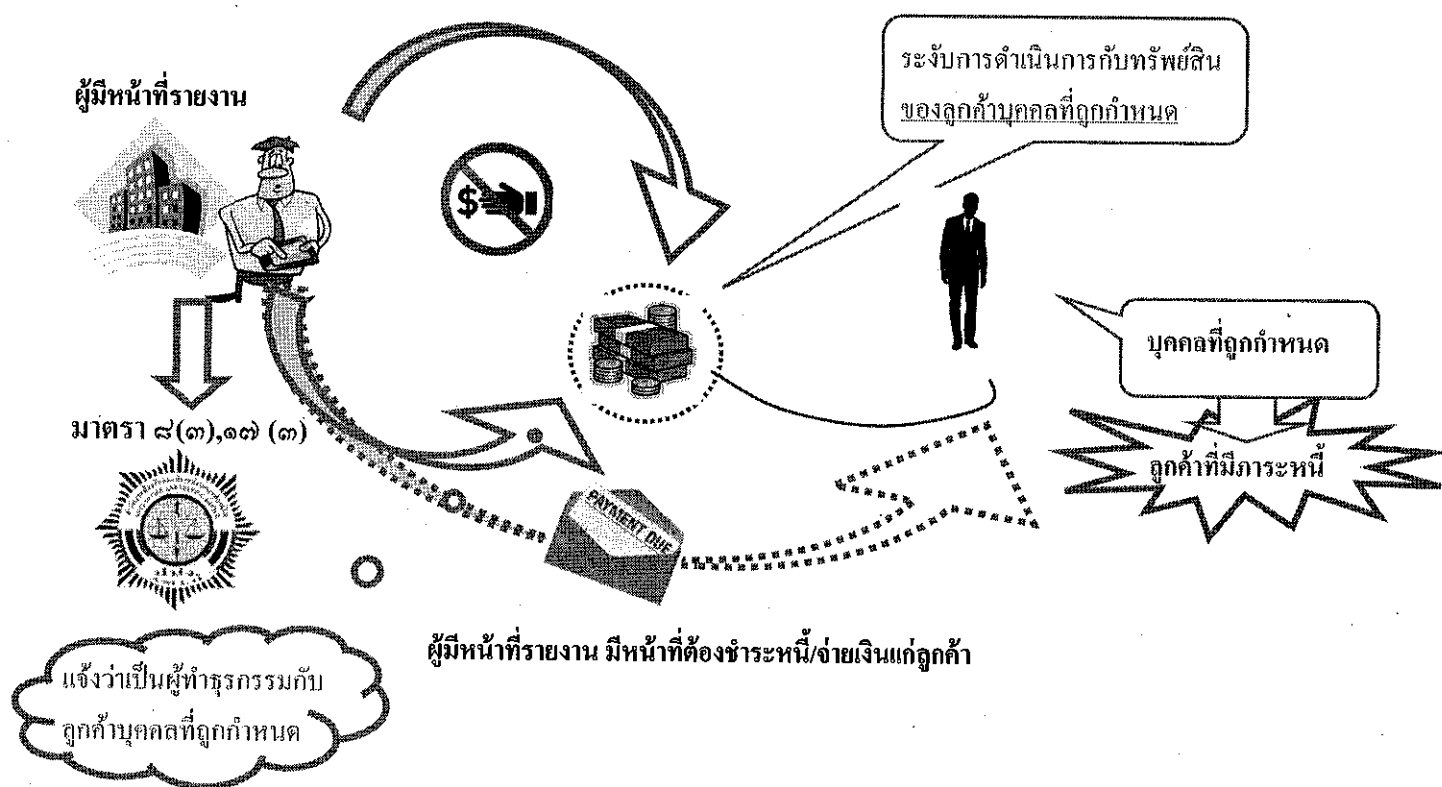
แต่หากผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่มีการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า (ด้วยเหตุที่ไม่มีการครอบครองทรัพย์สิน) ผู้มีหน้าที่รายงานต้องยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอชำระหนี้ หรือดอกเบี้ย

หรือเงินปันผลเข้าบัญชีตามมาตรา ๑๓ (๑) หรือ (๒) และมาตรา ๑๙ แล้วแต่กรณี เพื่อผู้มีหน้าที่รายงานจะไม่เข้าข่ายความผิดในการเป็นผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้ายกเว้นตามมาตรา ๒๕ และแจ้งข้อมูลการเป็นผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้ายกเว้นตามมาตรา ๘ (๓) และมาตรา ๑๗ (๓) ด้วย

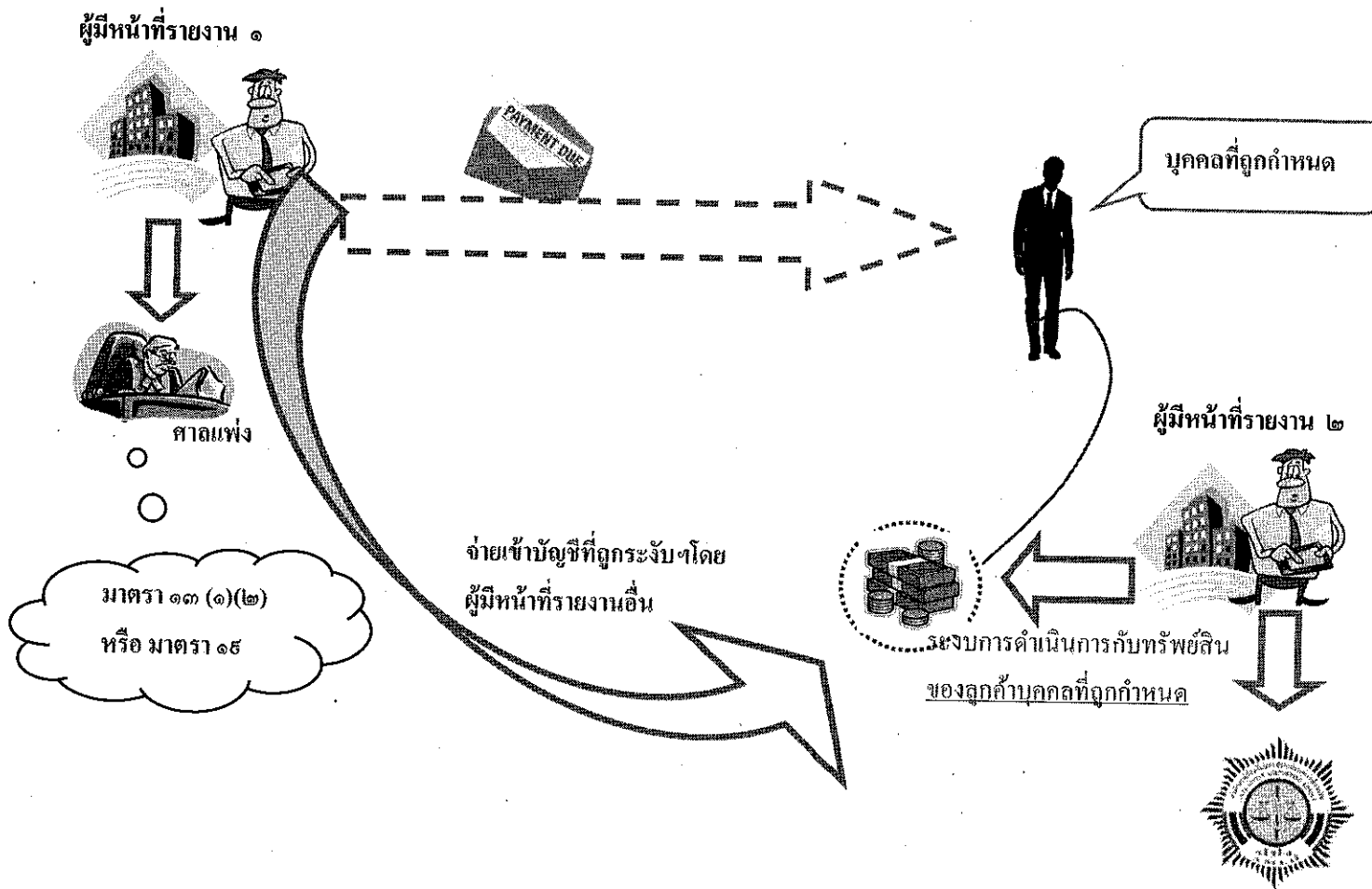
ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงาน ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าลูกค้ายกเว้นที่ต้องจ่าย/ชำระหนี้ ดอกเบี้ย เงินปันผล มีบัญชีเงินหรือทรัพย์สินที่ถูกกระจ่าย โดยผู้มีหน้าที่รายงานรายใด หรือ ลูกค้ายกเว้นดังกล่าวไม่มีบัญชีเงินหรือทรัพย์สินที่ถูกกระจ่ายไว้โดยผู้มีหน้าที่รายงานรายใดเลย ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ชำระเงิน/ทรัพย์สิน อาจเลือกวิธีการเปิดบัญชีเงินหรือทรัพย์สินสำหรับลูกค้ายกเว้นเพื่อรับชำระเงินหรือทรัพย์สินค่าดอกเบี้ย/เงินปันผล หรือรับชำระหนี้ แล้วผู้มีหน้าที่รายงานดำเนินการตามมาตรา ๘ (๑) คือระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าว และแจ้งสำนักงาน ปปง.เกี่ยวกับข้อมูลทรัพย์สินที่ระงับ ตามมาตรา ๘ (๒) และแจ้งข้อมูลตนในฐานะเป็นผู้ที่ทำธุรกรรมกับลูกค้ายกเว้นตามมาตรา ๘ (๓) เพิ่มเติมด้วย

(๔.๖) กรณีผู้มีหน้าที่รายงานชำระหนี้ จ่ายดอกเบี้ย หรือเงินปันผล หรือทรัพย์สินใด

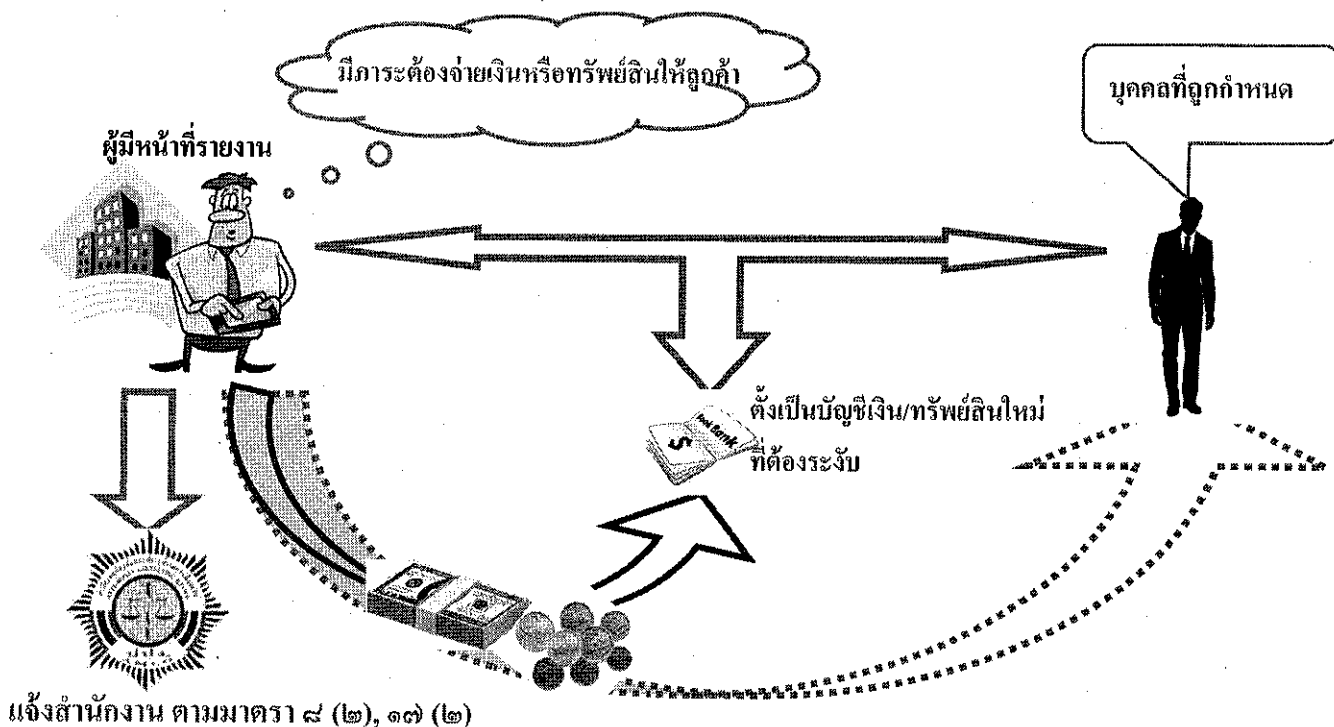
(๔.๖.๑) กรณีผู้จ่ายเงิน ดอกเบี้ย เงินปันผล กรณีผู้มีหน้าที่รายงานเป็นผู้ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้ายกเว้นที่เป็นผู้รับเงิน

(๔.๖.๒) กรณีผู้จ่ายเงิน ดอกเบี้ย เงินปันผล กรณีผู้มีหน้าที่รายงานที่ไม่ได้ระงับการดำเนินการ
กับทรัพย์สินของลูกค้านายที่เป็นผู้รับเงิน (ต้องชำระเข้าบัญชีที่ระงับโดยผู้มีหน้าที่รายงานรายอื่น)

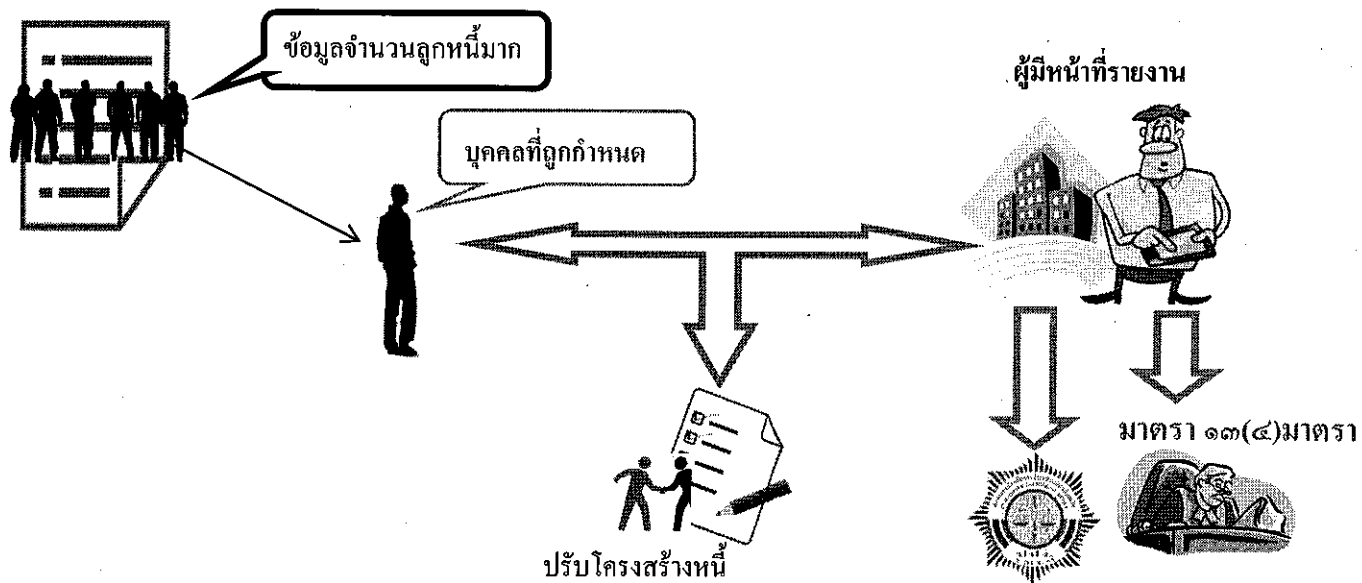
(๔.๖.๓) ผู้มีหน้าที่รายงาน กำหนดบัญชีเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าขึ้นใหม่

(๔.๗) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานต้องปรับโครงสร้างหนี้สำหรับลูกค้าที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด

สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานบางประเภทซึ่งมีข้อมูลลูกหนี้จำนวนมาก รอดำเนินการเจรจาเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ เมื่อผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบพบว่าลูกหนี้ (ในที่นี้ จัดเป็นลูกค้า) เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด นอกจากต้องแจ้งข้อมูลลูกค้าตามมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๑๗ (๒) ต่อสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว โดยหลักการต้องปฏิเสธการสร้างความสัมพันธ์ (ในที่นี้ การเริ่มเจรจาเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ อาจเป็นการเริ่มความสัมพันธ์กับลูกค้าประเภทนี้) แต่ด้วยความผูกพันตามสัญญาหรือข้อตกลงที่เกิดขึ้นก่อนที่ลูกค้า (หรือลูกหนี้) จะถูกประกาศเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด ผู้มีหน้าที่รายงานเป็นเจ้าหนี้ผู้ใช้สิทธิเรียกร้องโดยสุจริต การปฏิเสธไม่สร้างความสัมพันธ์หรือการยุติความสัมพันธ์ก่อนจะมีการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ จะก่อให้เกิดความเสียหายกับเจ้าหนี้ (ผู้มีหน้าที่รายงาน) ผู้สุจริต

ข้อเท็จจริงดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ช. วางแนวทางไว้เป็นประโยชน์แก่ผู้สุจริต ให้ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อดำเนินความสัมพันธ์ในการปรับโครงสร้างหนี้ และรับชำระหนี้จากลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนด โดยใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ (๔) ทั้งนี้ ผู้มีหน้าที่รายงานควรระบุชัดเจนว่า “คำร้องขอปรับโครงสร้างหนี้และรับชำระหนี้เพื่อประโยชน์ของเจ้าหนี้ผู้สุจริต (ผู้มีหน้าที่รายงาน)” อย่างไรก็ตาม เมื่อลูกค้าชำระหนี้แล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานต้องแจ้งข้อมูลผู้ทำธุรกรรมกับลูกค้าตามมาตรา ๘ (๓) และมาตรา ๑๗ (๓) ต่อสำนักงาน

(๔.๘) กรณีที่ผู้มีหน้าที่รายงานตรวจพบว่าลูกค้าเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดระหว่างขั้นตอนการทำธุรกรรม

กรณีที่ธุรกรรมบางประเภทใช้เวลานานกว่า ๒๔ ชั่วโมงในการดำเนินการให้แล้วเสร็จ เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์ การจองซื้อหุ้น/รับซื้อหุ้น (Tender Offer/IPO) ซึ่งการดำเนินการทำธุรกรรมใช้เวลา ๑-๓ วันทำการ และผู้มีหน้าที่รายงานตรวจสอบพบว่าลูกค้ารายหนึ่งรายใดเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดในขณะที่ธุรกรรมอยู่ระหว่างขั้นตอนดำเนินการ และมีบุคคลที่สามเข้ามาเกี่ยวข้องกับ ผู้มีหน้าที่รายงานต้องพิจารณาตามหลักการแห่งบทบัญญัติมาตรา ๘ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยต้องระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้าที่ผู้มีหน้าที่รายงานครอบครองไว้ในขณะนั้น

ส่วนบุคคลที่สามผู้สุจริต สามารถใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ (๓) และมาตรา ๑๔ หรือ ผู้มีหน้าที่รายงานอาจใช้สิทธิตามมาตรา ๑๓ (๔) เพื่อยื่นคำร้องขอต่อศาลให้ดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่ถูกระงับเพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถจัดให้ธุรกรรมดังกล่าวเสร็จสิ้นในส่วนที่เป็นประโยชน์ของบุคคลที่สามผู้สุจริต

(๔.๙) กรณีผู้มีหน้าที่รายงานต้องการบริหารจัดการทรัพย์สินลูกค้าบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อรักษามูลค่าของทรัพย์สิน

เจตนารมณ์ของการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด ในที่สุดแล้ว เพื่อให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน (โดยคำสั่งศาล) แต่เนื่องจากทรัพย์สินบางประเภทมีมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และผู้มีหน้าที่รายงานบางกลุ่มนอกจากมีหน้าที่ในการให้บริการแก่ลูกค้าแล้ว หน่วยงานกำกับดูแล(ด้านเศรษฐกิจ) ยังกำหนดหน้าที่ในการรักษามูลค่าเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ในตลาดทุน มีมูลค่ามากที่สุดไม่ว่าจะเพื่อประโยชน์ของลูกค้าหรือเพื่อประโยชน์ของตลาดทุนในภาพรวม ดังนั้น อาจเกิดกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องดำเนินการด้วยวิธีการที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนดให้ เพื่อรักษามูลค่าผลิตภัณฑ์การลงทุน เช่น การขาย

หลักทรัพย์ที่อยู่ในบัญชีลูกค้าซึ่งไม่มีความเคลื่อนไหวเป็นระยะเวลาหนึ่ง (ที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการ กสท.) เพื่อให้หลักทรัพย์มีมูลค่าดีที่สุดในสถานะทางบัญชีการลงทุนของลูกค้าและบริษัทหลักทรัพย์

การดำเนินการดังกล่าว เป็นการเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินซึ่งดำเนินการเพื่อรักษามูลค่าที่ดีที่สุด และไม่ใช่นำไปดำเนินการอื่นอาจทำให้ทรัพย์สินตกอยู่ในการครอบครองของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือไม่ทำให้ทรัพย์สินอาจถูกเพื่อสนับสนุนการก่อการร้าย ดังนั้น สำนักงาน ปปง.จึงตีความในทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องที่สุจริต โดยกรณีนี้ บริษัทหลักทรัพย์ (ผู้มีหน้าที่รายงานที่ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของลูกค้า) สามารถดำเนินการได้ ตราบใดที่หลักทรัพย์ที่แปรสภาพเป็นมูลค่าเงิน ยังคงอยู่ในกระบวนการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบริษัทฯ

**ตัวอย่างนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง**

บริษัท A ได้มีการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ดังนี้

๑. บริษัท A มีมาตรการเกี่ยวกับขั้นตอนในการอนุมัติรับสมาชิกอย่างเคร่งครัด และมาตรการเกี่ยวกับขั้นตอนในการรับทำธุรกรรมให้แก่ผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว (ผู้รับประโยชน์กรณีสมาชิกถึงแก่กรรม) รวมถึงปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ ในเรื่องการรับลูกค้า

๒. บริษัท A มีมาตรการในการดำเนินการให้ข้อมูลรายชื่อของบุคคลที่ถูกกำหนดเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ โดยการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดจากเว็บไซต์ของสำนักงาน ปปง. ทุกวัน และมีการนำมาปรับปรุงในฐานข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อทำการตรวจสอบกับรายชื่อผู้ขอสมัครเป็นสมาชิกและผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวต่อไป

๓. บริษัท A มีมาตรการในการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดกับสมาชิกและผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว โดยตรวจสอบกับข้อมูลผู้ขอสมัครเป็นสมาชิกบริษัท A ทุกครั้งก่อนอนุมัติรับเป็นสมาชิกของบริษัท A และตรวจสอบข้อมูลสมาชิกปัจจุบันทั้งหมดของสหกรณ์ อย่างสม่ำเสมอจนกว่าจะยุติความสัมพันธ์กับสมาชิก รวมถึงตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวทุกครั้งก่อนรับทำธุรกรรม

๔. เมื่อบริษัท A ตรวจสอบพบว่าลูกค้าหรือผู้ที่ทำธุรกรรมมีความเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง สหกรณ์จะทำการปฏิเสธการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ การไม่ทำธุรกรรม หรือยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจ

๕. ในกรณีที่บริษัท A พบว่าธุรกรรมใดเกี่ยวข้องหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือเป็นธุรกรรมที่กระทำกับหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลที่ถูกกำหนด บริษัท A จะทำการรายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยต่อสำนักงาน ปปง. ตามรูปแบบรายงานที่กฎหมายกำหนด

๖. หากพบว่าสมาชิกหรือผู้ที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด บริษัท A จะต้องดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของผู้กระทำการแทน หรือตามคำสั่งของผู้นั้น หรือของกิจการภายใต้การครอบครองหรือควบคุมของผู้นั้น แล้วแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการ ตามแบบ ปกร ๐๓ ภายใน ๑๐ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับการดำเนินการกับทรัพย์สินนั้น ไปยังสำนักงาน ปปง.

๖.๒ ดำเนินการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว ตามแบบ ปกร ๐๔ ภายใน ๑๐ วันทำการ นับแต่วันที่พบข้อมูลนั้น ไปยังสำนักงาน ปปง. ด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- (๑) ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- (๒) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- (๓) ส่งเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

นโยบายและแนวทางปฏิบัติข้างต้นให้มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ลงนามประกาศใช้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ประธานกรรมการดำเนินการ

..วัน../..เดือน../..ปี..

**คู่มือการใช้งานระบบตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูง
ด้านการฟอกเงินและรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด (APS)**

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.)

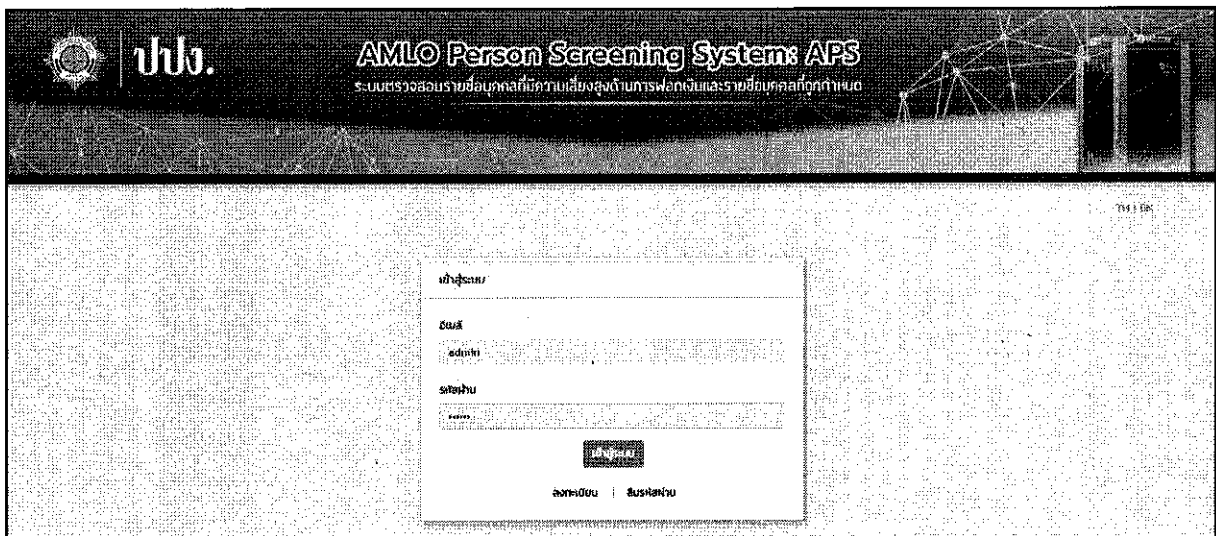
Date: November 13, 2020

คู่มือการใช้งาน **Web Application**

สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานและหน่วยกำกับ/หน่วยงานราชการ

การเข้าสู่ระบบ

- ผู้ใช้งานสามารถเข้าสู่ระบบได้โดยการใช้งานผ่านเว็บไซต์ <https://aps.amlo.go.th/> โดยกรอกอีเมลและรหัสผ่านเพื่อเข้าสู่ระบบ
- เมื่อผู้ใช้กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วคลิก เพื่อเข้าสู่ระบบ

ภาพที่ 1 หน้าแสดงการเข้าสู่ระบบ

ตรวจสอบรายชื่อ

- กรณียังไม่ได้รับการอนุมัติการใช้งานจากเจ้าหน้าที่ ปปง. ผู้ใช้งานจะสามารถตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดได้เท่านั้น โดยสามารถค้นหาจากมาตรา, กลุ่ม, สถานะ, ชื่อ-นามสกุล, เลขบัตรประชาชน และหนังสือเดินทาง

ภาพที่ 2 หน้าค้นหาตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

- กรณีได้รับการอนุมัติการใช้งานจากเจ้าหน้าที่ ปปง. แล้ว ผู้ใช้งานจะสามารถตรวจสอบรายชื่อทั้งบุคคลที่ถูกกำหนดและบุคคลที่มีความเสี่ยง โดยสามารถค้นหาจากมาตรา, กลุ่ม, สถานะ, ประเภทความเสี่ยง, ชื่อ-นามสกุล, เลขบัตรประชาชน และหนังสือเดินทาง

ภาพที่ 3 หน้าค้นหาตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดและบุคคลที่มีความเสี่ยง

- หลังจากกดปุ่มค้นหา เมื่อผู้ใช้งานคลิกที่ ชื่อ-นามสกุล จะปรากฏรายละเอียดของบุคคล

- ผู้ใช้งานสามารถ Export รายละเอียดข้อมูล ในรูปแบบไฟล์ PDF ได้ โดยการคลิก

Export PDF

AMLO Person Screening System: APS
ระบบตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงด้านการก่อวินาศกรรมและรายชื่อบุคคลที่ห้ามเข้า

รายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

สาริน มีง
กลุ่ม :
นายสาร : นวต 7
สถานะ : บุคคลที่ถูกห้ามเข้า
เลขบัตรประจำตัวประชาชน : 9960300028101

เลขที่คำสั่ง บก. 1/2556 - ประกาศวันที่ 09-05-2013
ชื่อหน่วยงาน :
วันที่ เดือน ปี เกิด : 18-12-1991
อาชีพ :
สัญชาติ :
ที่อยู่ :

ภาพที่ 4 หน้าแสดงข้อมูลรายละเอียดของบุคคล

- ผู้ใช้งานสามารถคลิก **+ ค้นหาหลายรายการ** จากหน้าตรวจสอบรายชื่อ เพื่อค้นหาข้อมูลหลายรายการ
- เมื่อคลิกจะปรากฏหน้าจอสำหรับเลือกข้อมูลที่ต้องการค้นหา ซึ่งสามารถค้นหาข้อมูลได้จาก ชื่อ-นามสกุล, เลขบัตรประจำตัวประชาชน และเลขหนังสือเดินทาง
- หรือสามารถค้นหาจาก Excel โดยการ Import Excel คลิก **Browse** เพื่อนำเข้าข้อมูลจากไฟล์ Excel

ค้นหาหลายรายการ

ค้นหาด้วย :

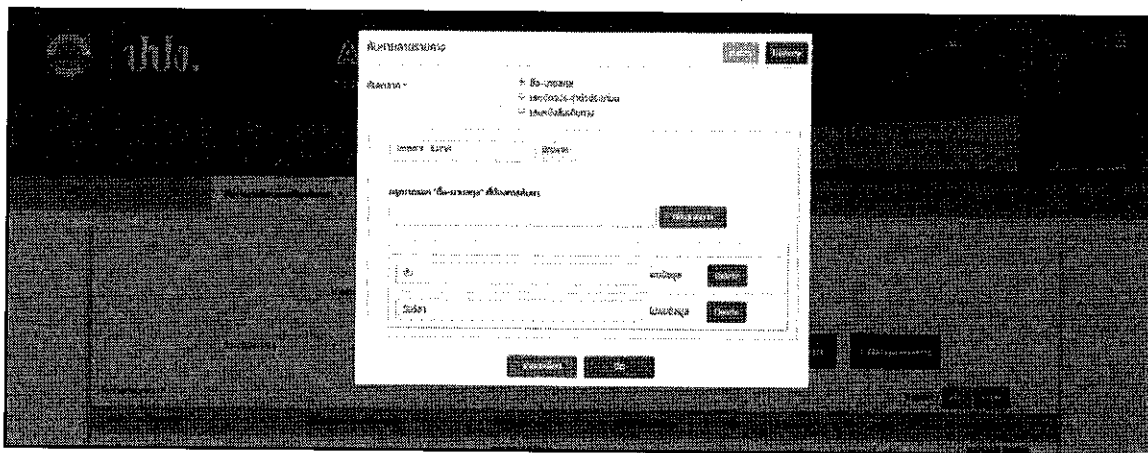
☒ ชื่อ-นามสกุล
☐ เลขบัตรประจำตัวประชาชน
☐ เลขหนังสือเดินทาง

Import Excel

กรุณากรอก "ชื่อ-นามสกุล" ที่ต้องการค้นหา

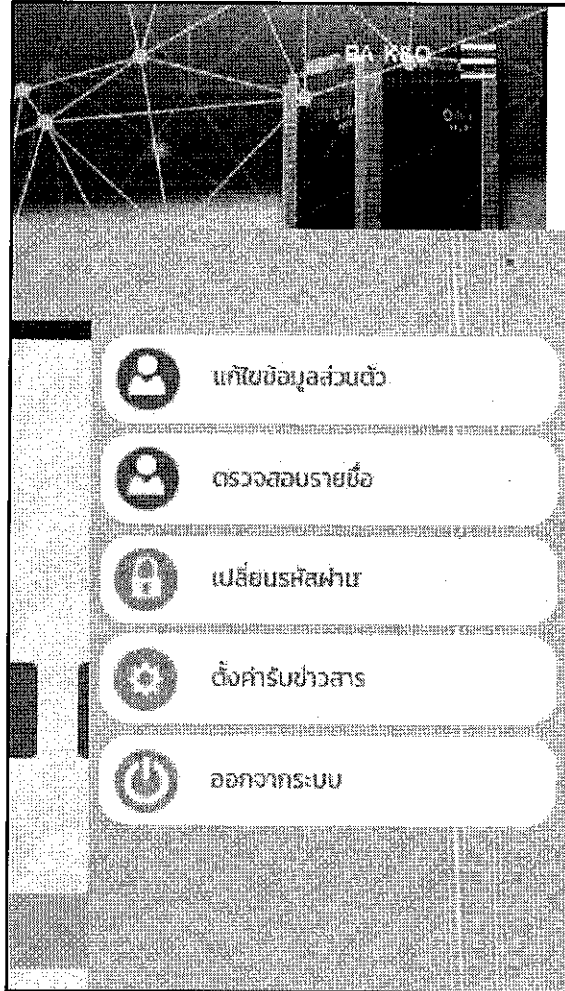
ภาพที่ 5 การค้นหาข้อมูลหลายรายการ

- เมื่อกรอกข้อมูลที่ต้องการค้นหาแล้ว คลิก **เพิ่มรายการ** เพื่อเพิ่มรายการข้อมูล
- ผู้ใช้งานสามารถคลิก **Delete** เพื่อลบรายการข้อมูลที่ไม่ต้องการค้นหา
- เมื่อกรอกข้อมูลที่ต้องการค้นหาเรียบร้อยแล้ว คลิก **รายงานผล** เพื่อแสดงผลการค้นหา หรือ คลิก **ปิด** เพื่อยกเลิกการค้นหา

ภาพที่ 6 การค้นหาข้อมูลหลายรายการ

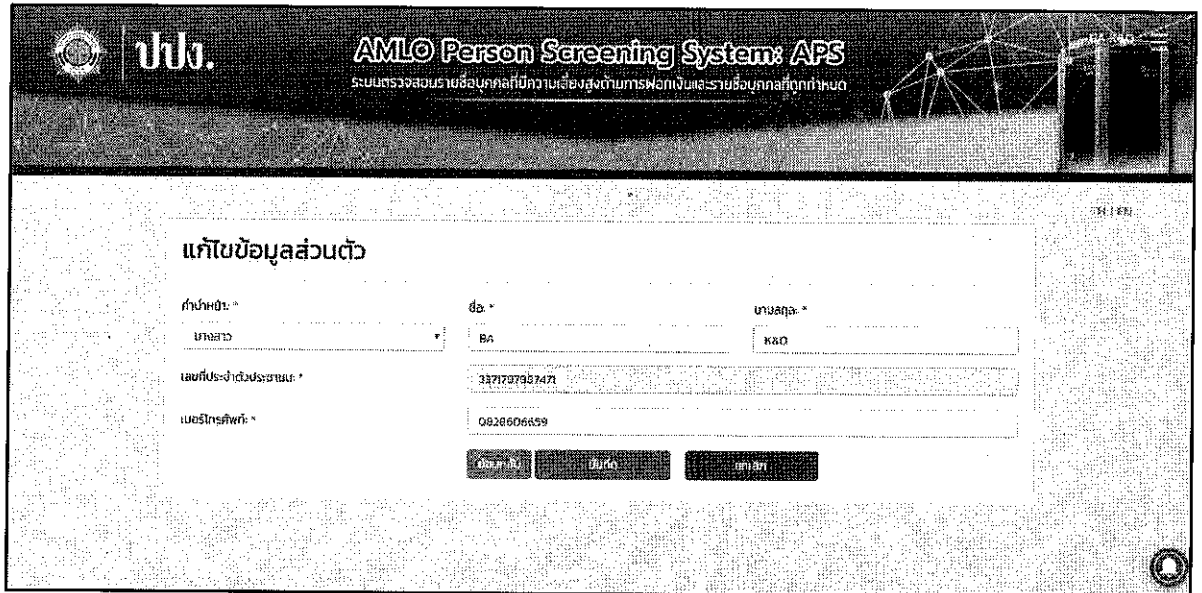
เมนูส่วนตัว

ภาพที่ 7 แสดงเมนูส่วนตัว

■ แก้ไขข้อมูลส่วนตัว

- ผู้ใช้งานสามารถแก้ไขข้อมูลส่วนตัวได้จากเมนูนี้

AMLO Person Screening System: APS
ระบบตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงด้านการฟอกเงินและรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

แก้ไขข้อมูลส่วนตัว

ตำแหน่ง: *
นางสาว

ชื่อ *
BN

นามสกุล: *
K&D

เลขที่ประจำตัวประชาชน: *
3371297937471

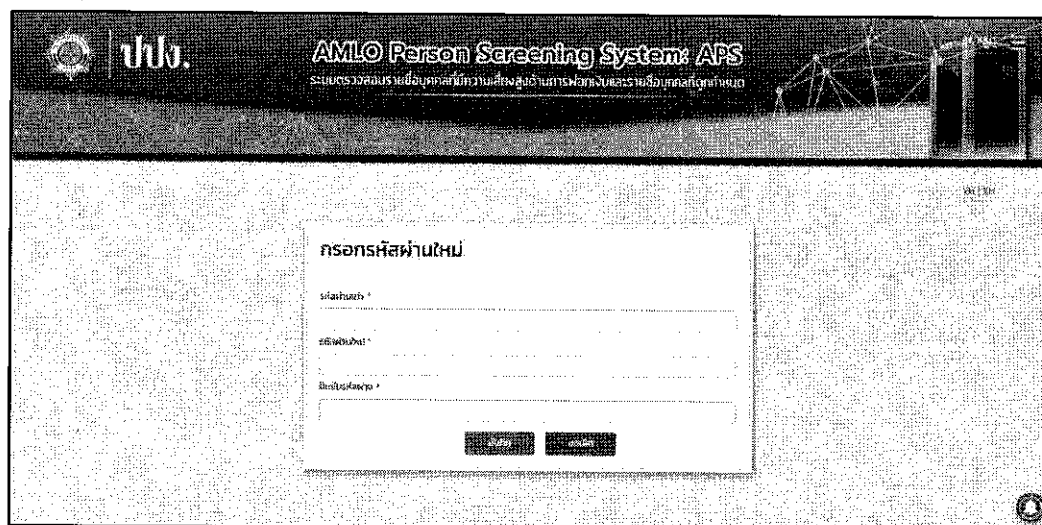
เบอร์โทรศัพท์: *
0828606659

บันทึกข้อมูล ยกเลิก ยืนยัน

ภาพที่ 8 เมนูแก้ไขข้อมูลส่วนตัว

■ เปลี่ยนรหัสผ่าน

- ผู้ใช้งานสามารถเปลี่ยนรหัสผ่านได้จากเมนูนี้ เมื่อกดบันทึกแล้วระบบจะบังคับให้ทำการเข้าสู่ระบบใหม่อีกครั้ง

AMLO Person Screening System: APS
ระบบตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงด้านการฟอกเงินและรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

กรอกรหัสผ่านใหม่

รหัสผ่านใหม่ *

ยืนยันรหัสผ่าน *

ป้อนรหัสผ่านซ้ำ *

บันทึก ยกเลิก

ภาพที่ 9 เมนูเปลี่ยนรหัสผ่าน

■ ตั้งค่าการรับข่าวสาร

- ผู้ใช้งานสามารถตั้งค่าการรับข่าวสารทางอีเมลและทาง Application ได้จากเมนูนี้

ภาพที่ 10 เมนูตั้งค่าการรับข่าวสาร

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.)

Date: November 13, 2020

คู่มือการใช้งาน **Mobile Application**

สารบัญ

การลงทะเบียน	๑
การเข้าสู่ระบบ	๓
ลิ้มรสผ่าน	๔
ตรวจสอบรายชื่อ	๕
เมนูส่วนตัว	๗
แก้ไขข้อมูลส่วนตัว	๘
เปลี่ยนรหัสผ่าน	๙
ตั้งค่าการรับข่าวสาร	๑๐
ตั้งค่าภาษา	๑๑

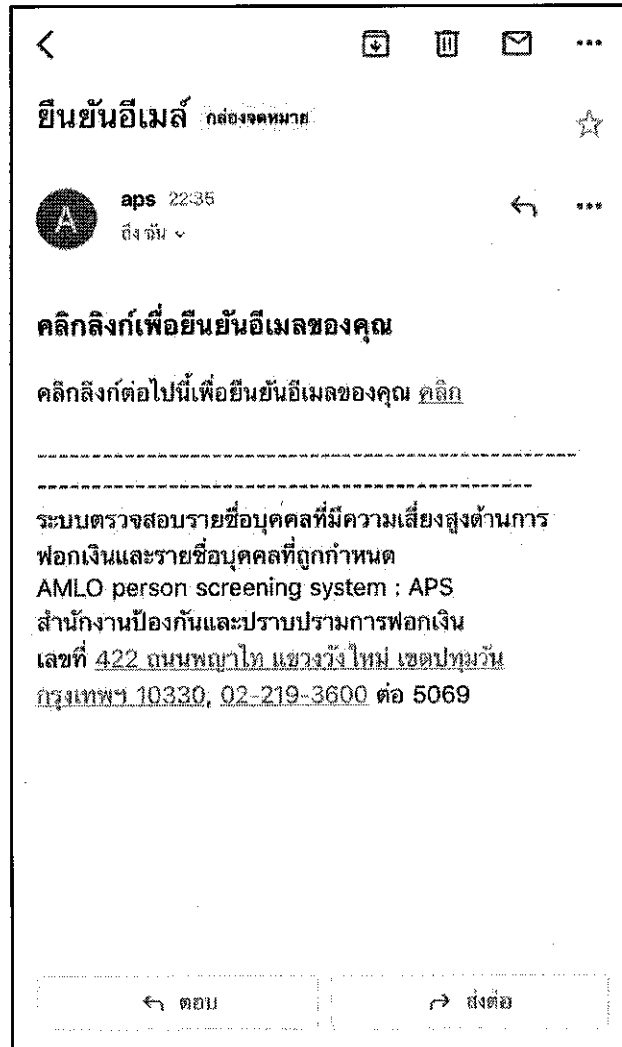
การลงทะเบียน

- กรณีบุคคลธรรมดา เมื่อกดลงทะเบียนจะแสดงหน้าฟอร์มให้กรอกข้อมูลให้ครบถ้วน หลังจากนั้นกดลงทะเบียนจะปรากฏข้อความดังภาพ

The image displays two screenshots from a mobile application. The left screenshot shows a registration form titled 'ลงทะเบียน' (Register) under the 'APS AMLO' header. The form includes a section for selecting a user type ('เลือกประเภทผู้ลงทะเบียน') with three radio button options: 'บุคคลธรรมดา' (Individual), 'ผู้มีหน้าที่รายงาน' (Reporting Officer), and 'หน่วยกำกับ / ส่วนราชการ' (Supervisory Unit / Government Agency). Below this are input fields for 'คำแนะนำ *' (Remarks *), 'ชื่อ *' (Name *), and 'นามสกุล *' (Surname *). The right screenshot shows a confirmation screen with a green checkmark icon and the text: 'ท่านได้ทำการลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว' (You have completed registration), 'กรุณารอผลการอนุมัติการใช้งานทางอีเมลเพื่อใช้งานระบบ' (Please wait for the email approval result to use the system), and a 'ตกลง' (Agree) button.

ภาพที่ 1 และ 2 แสดงฟอร์มการลงทะเบียนและ pop-up หลังกดลงทะเบียน

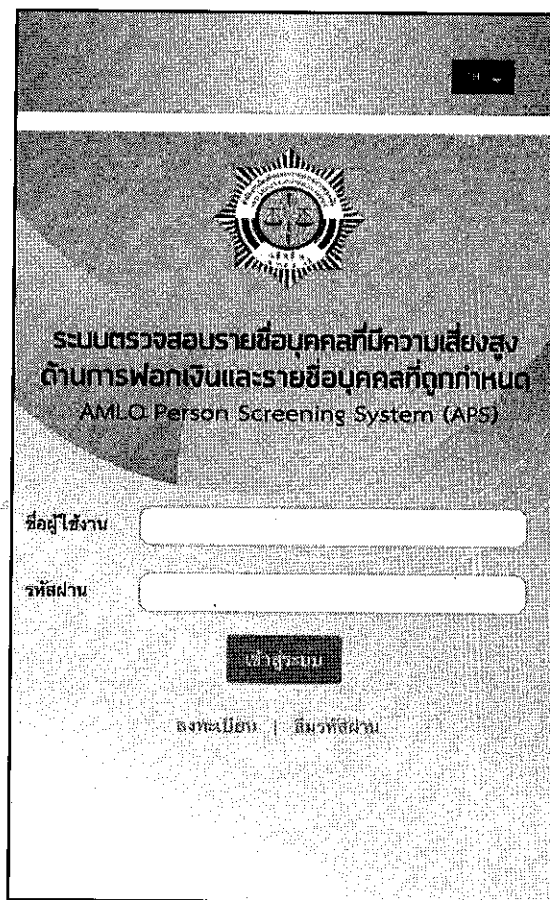
- ระบบจะส่งอีเมลไปยังอีเมลที่ได้ทำการลงทะเบียน ผู้ใช้งานจะต้องกดยืนยันอีเมลก่อนถึงจะสามารถใช้งานแอปพลิเคชันได้

ภาพที่ 3 แสดงอีเมลที่ได้รับจากระบบ

การเข้าสู่ระบบ

- ผู้ใช้งานสามารถเข้าสู่ระบบได้ โดยการกรอกอีเมลและรหัสผ่านเพื่อเข้าสู่ระบบ
- เมื่อผู้ใช้กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ให้กด **เข้าสู่ระบบ** เพื่อเข้าสู่ระบบ

ชื่อผู้ใช้งาน

รหัสผ่าน

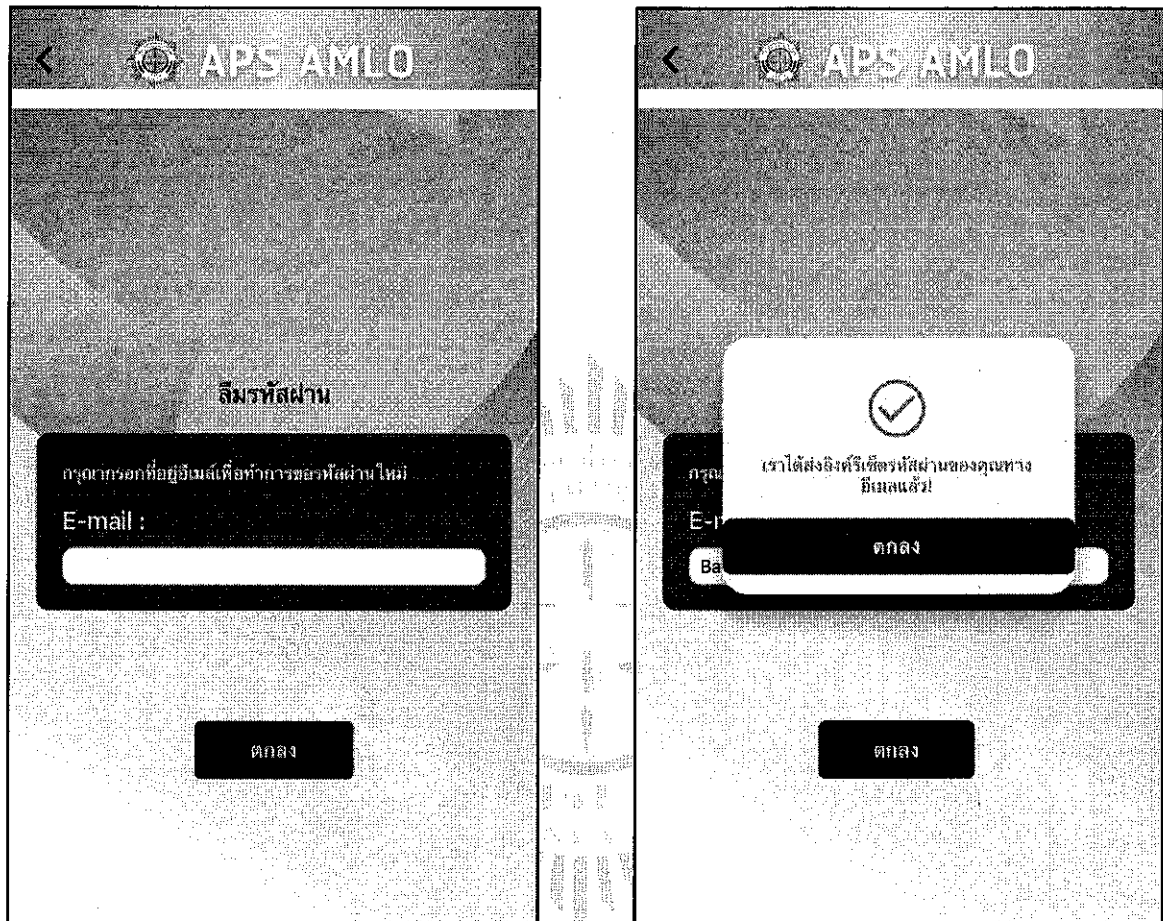
เข้าสู่ระบบ

ลงทะเบียน | ติดต่อสอบถาม

ภาพที่ 4 แสดงหน้าเข้าสู่ระบบ

ลิ้มรสผ่าน

- กรณีเมื่อผู้ใช้งานลิ้มรสผ่าน ให้เลือกกดลิ้มรสผ่านจะปรากฏหน้าจอให้กรอกอีเมล เมื่อกรอกอีเมลเรียบร้อยแล้ว ระบบจะส่ง Link สำหรับเปลี่ยนรหัสผ่านไปยังอีเมลที่ได้ทำการลงทะเบียนไว้

ภาพที่ 5 และ 6 แสดงฟอร์มการลิ้มรสผ่าน และ pop-up ส่ง Link การตั้งค้ำรหัสผ่านใหม่

ตรวจสอบรายชื่อ

- ผู้ใช้งานสามารถตรวจสอบรายชื่อทั้งบุคคลที่ถูกกำหนดและบุคคลที่มีความเสี่ยง (สิทธิ์การค้นหาตามประเภทผู้ใช้งาน) โดยสามารถค้นหาจากชื่อ-นามสกุล, เลขบัตรประชาชน และเลขหนังสือเดินทาง

APS AMLO

ตรวจสอบรายชื่อ

ค้นหาชื่อทั้งหมด

ชื่อ นามสกุล

หมายเลขบัตรประชาชน

หนังสือเดินทาง

ค้นหา

APS AMLO

ตรวจสอบรายชื่อ

ค้นหาชื่อทั้งหมด

อาหามะ กาเจ

หมายเลขบัตรประชาชน

หนังสือเดินทาง

ค้นหา

	ชื่อ-นามสกุล	เลขบัตรประชาชน	ประเภท
1	อาหามะ คาเจ	3960300015620	บุคคลที่ถูกกำหนด
2	อาหามะ จางัว	3940500277008	บุคคลที่มีความเสี่ยง

ภาพที่ 7 และ 8 หน้าตรวจสอบรายชื่อและหลังจากทำการค้นหา

- เมื่อผู้ใช้งานกดที่แต่ละรายชื่อจะปรากฏรายละเอียดของบุคคล

< ≡ APS omio

ข้อมูลบุคคล

เลขบัตรประจำตัวประชาชน: 3960300015620

อาหามะ กาใจ

กลุ่ม: บุคคลที่ถูกกำหนด

มาตรา:

สถานะ: 999

เลขที่คำสั่ง ปกร. 1/2556 ,พ.ปกร.ที่ 1/2559 ลว. 13 ก.ย. 2559

ประกาศ ณ วันที่

ชื่อภาษาอังกฤษ:

ฉายา:

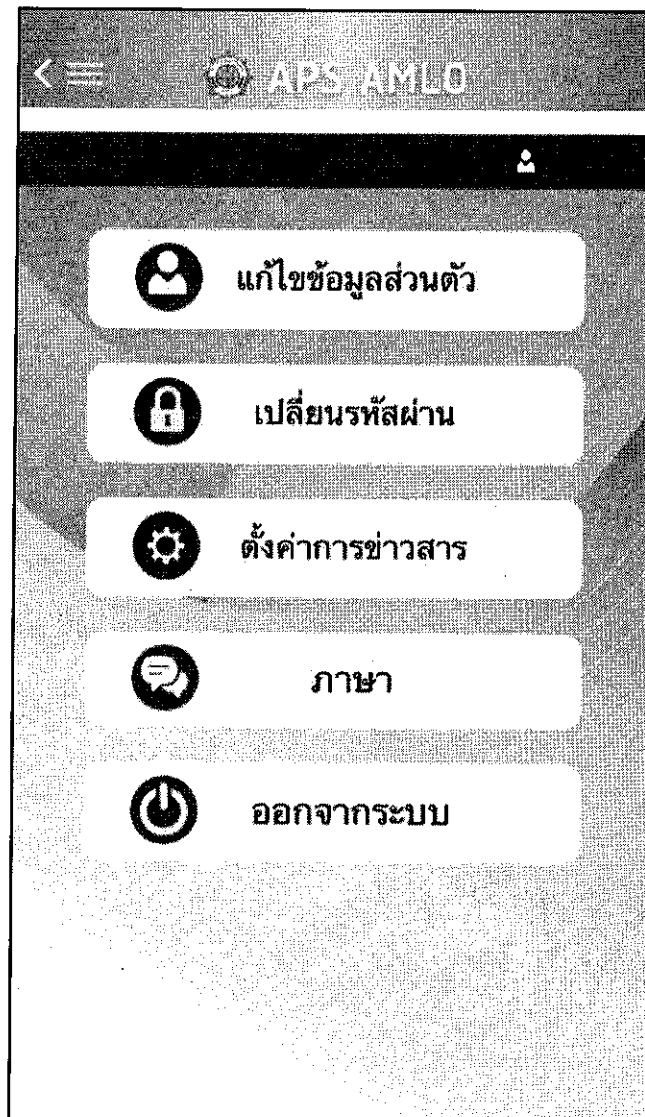
สัญชาติ:

ที่อยู่:

เบอร์โทรศัพท์:

ภาพที่ 9 แสดงรายละเอียดของบุคคล

เมนูส่วนตัว

ภาพที่ 10 แสดงเมนูส่วนตัว

■ แก้ไขข้อมูลส่วนตัว

- ผู้ใช้งานสามารถแก้ไขข้อมูลส่วนตัวได้จากเมนูนี้

The image displays two screenshots of the APS AMLO mobile application interface for editing personal information.

Figure 11 (Left): The screen is titled "แก้ไขข้อมูลส่วนตัว" (Edit Personal Information). It contains the following fields:

- คำนำหน้า (Prefix):** Dropdown menu with "นางสาว" (Ms.) selected.
- ชื่อ (First Name):** Text input field with "BA" entered.
- นามสกุล (Last Name):** Text input field with "K&O" entered.
- บัตรประชาชน (ID Card):** Text input field with "3371797987471" entered.
- ประเภทธุรกิจ (Occupation):** Empty dropdown menu.
- หน่วยงาน (Department):** Dropdown menu with "ปม." (PM) selected.

Figure 12 (Right): This screenshot shows the same form as Figure 11, but with a confirmation pop-up overlay. The pop-up has a checkmark icon and the text "แก้ไขข้อมูลสำเร็จ" (Information updated successfully). Below the text is a "ตกลง" (OK) button. The background form is partially visible behind the pop-up.

ภาพที่ 11 และ 12 แสดงหน้าแก้ไขข้อมูลส่วนตัว และ pop-up หลังกดบันทึก

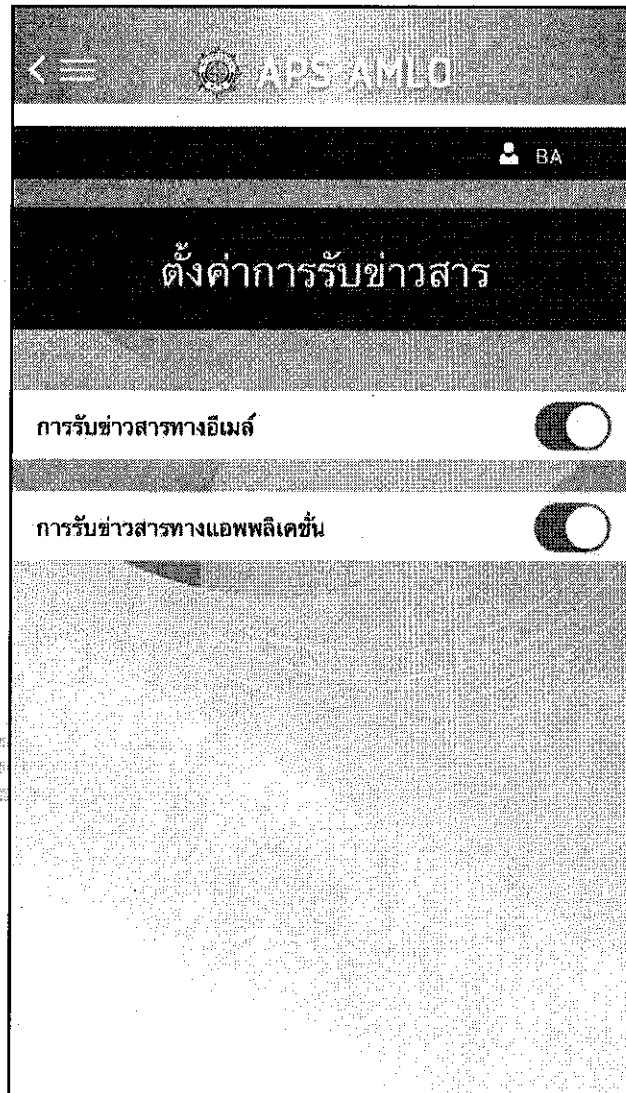
■ เปลี่ยนรหัสผ่าน

- ผู้ใช้งานสามารถเปลี่ยนรหัสผ่านได้จากเมนูนี้ และเมื่อกดบันทึกแล้วระบบจะบังคับให้ทำการเข้าสู่ระบบใหม่อีกครั้ง

ภาพที่ 13 และ 14 แสดงฟอร์มการเปลี่ยนรหัสผ่าน และ pop-up หลังกดบันทึก

■ **ตั้งค่าการรับข่าวสาร**

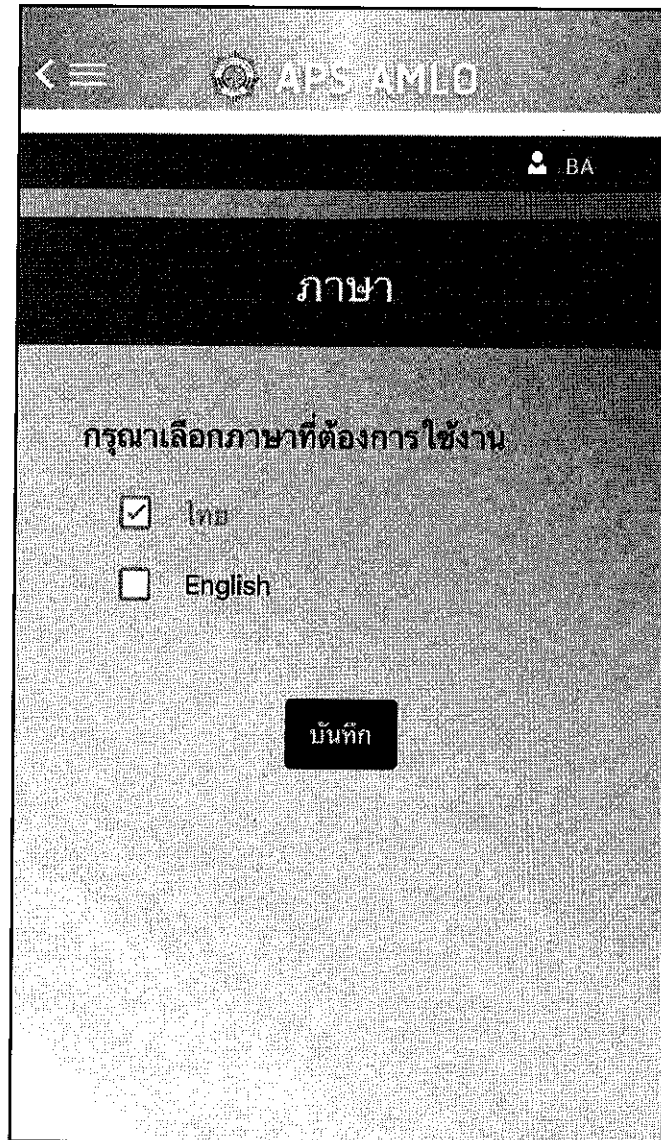
- ผู้ใช้งานสามารถตั้งค่าการรับข่าวสารทางอีเมลและทาง Application ได้จากเมนูนี้

ภาพที่ 15 ตั้งค่าการรับข่าวสาร

■ **ตั้งค่าภาษา**

- ผู้ใช้งานสามารถตั้งค่าการแสดงผลของภาษาบน Application ได้จากเมนูนี้ โดยสามารถเลือกได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ภาพที่ 16 เปลี่ยนรหัสผ่าน